ČECHOAUSTRALAN

KRAJANSKÝ LIST

PROSINEC2009/LEDEN 2010 www.cechoaustralan.com

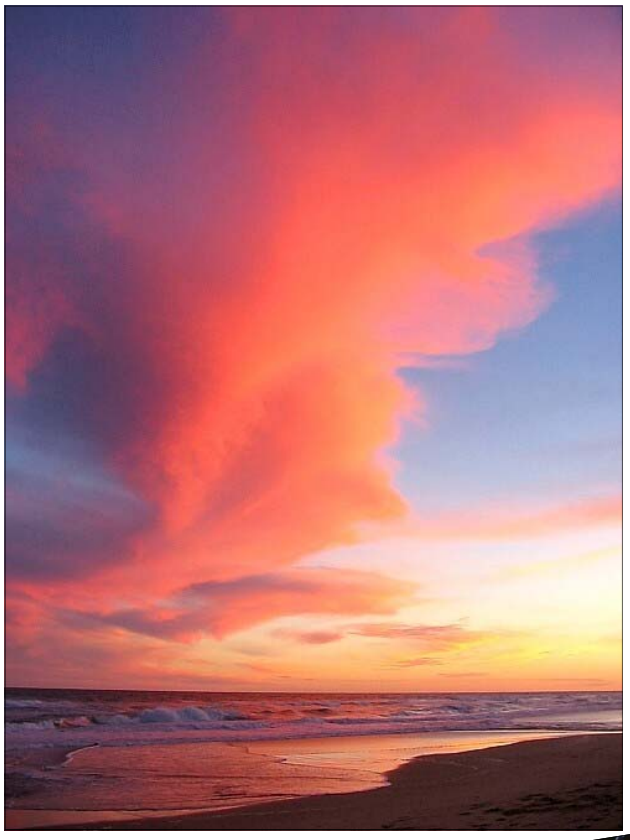

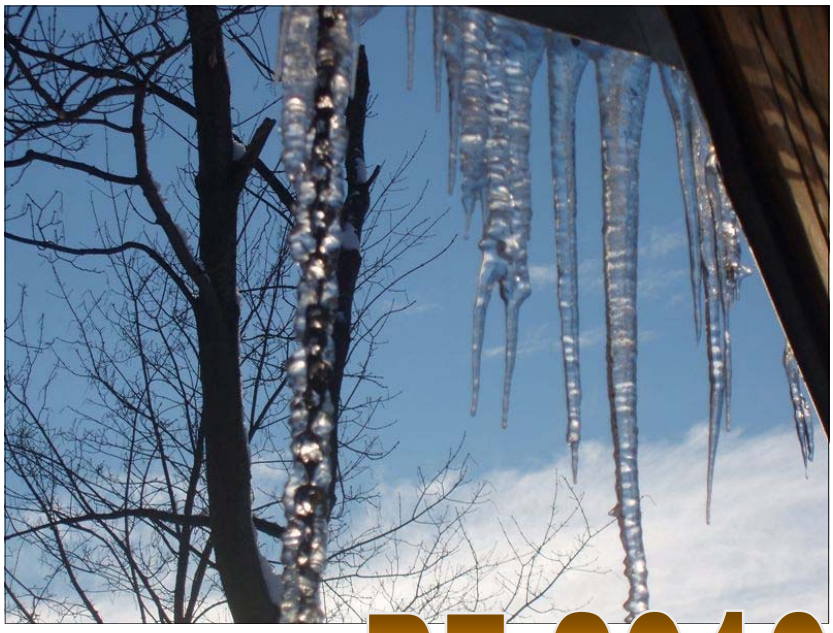

PF 2010

zvláštní vánoční vydání

Generální konzulát České republiky:
500 Collins Street, Melbourne 3000,
Tel: 03 9629 6196, Fax: 03 9629 1311

Čtvrt, půl, třičtvrtě, celá, povězte hodinky kolik to dělá

foto - tara semenov

- zněla dětská říkanka v době, kdy čas neznamenal nic. Jeho jednotkami byl začátek a konec školního roku a prázdniny. Čas plynul pomalu i v letech rozmarného mládí; byly chvíle, kdy se až k zoufání vlekl. Mé bloumání ducha a snění rušil donekonečna tatínek stále opakovanou větou: „Čas je vzácný, nepromarni jej!“ Co pořád má s tou marnou frází, myslela jsem si. Sama dnes v jeho věku, dívám se na dceru a ačkoli vím, že se nedočkám valného pochopení, vzdechnu jejím směrem (marnost nad marnost):- “Cas je vzácný, ...!“

Už dobrých pár dekád mi míru a běh času symbolizuje vltavský jez v Praze na Novotného lávce. Naslouchám jeho šumu společně s v kameni tam zvěčněným Smetanou a v lámajícím se toku naší řeky spatřuji podobnost s lidským životem. Zprvu jen volný a pomalý říční proud nabírá na rychlosti, vesele zurčí v počátku svahu, v postupné gradaci přechází do mohutného splavu, hlasitě zpívá valem svého pádu, burácí v mohutné tříšti, dopadá do smírné rovnováhy plynoucí řeky, tiší se, zpomaluje, srovná svůj tok s vodní hladinou, odtéká do nenávratna.

Z relativy jednotky času mne však usvědčuje panoráma s mostem nad řekou, u které medituji nad životem a nad dobami. Jak čas chápat? Historicky, světově, moderně, osobně? Vezměme pouhých dvanáct let. Představuji si, kdyby po tomto časovém úseku jako ve sci-fi filmu táta ožil, jak by svět vůbec nepoznával. Mobily, ipody, notebooky – žasl by nad věcmi, které ještě před dvanácti lety neexistovaly.

Žasnou konečně i všichni dnes žijící prarodiče. Narodili se v období mezi dvěma válkami. Říká se jim „tichá generace“. Celý život byli konzervativní, žili většinou v jednom manželství a pokud to jen trochu šlo, měli i jednu práci, jako rodiče se vyznačovali autoritativním přístupem. Jejich heslem byla loajalita. Nežili ve šťastné době, zejména ne ti, kteří se narodili na české a slovenské hroudě. Přivedli na svět generaci tzv. „baby boomers“. Těm se někdy také přezdívalo „šťastná generace“ - muži a ženy, kteří se narodili v průběhu poválečných a šedesátých let. Hromadili majetek, ale postrádali vyrovnanost mezi osobním a pracovním životem. Byli sebevědomí, chytří, úspěšní a změnili svými názory společenské a politické hodnoty. V Československu byly hodnoty mnohých pokřiveny komunistickým vývojem země. Obecně měli „baby boomers“ dokonalé pracovní návyky a dnes jsou frustrovaní z toho, že jejich děti a vnoučata je nesdílejí s nimi. Přesto se s nimi stále snaží udržet krok, protože nechtějí zestárnout.

Generaci sedmdesátých let se říká globálně „generace X“, v České republice mají bizarní označení „Husákovy děti“. Nejvíce se jich narodilo v v roce 1974 (asi dvěstě tisíc), kdy vrcholilo období „normalizace“ a propopulační státní politika. Stát dával rodičům k dispozici levné novomanželské půjčky, rodinám s dětmi bylo poskytováno nové bydlení. Populární hudební skupina Chinaski charakterizovala Husákovy děti ve své stejnojmenné písni:- *„Nechci tu hloupě vzpomínat / Koho taky dneska zajímá / Silnej ročník sedmdesát / Tak začni počítat / Tenkrát tu bejval jinej stát / A já byl blbej nakvadrát / Jsem silnej ročník sedmdesát / Tak třeba například / Naši mi vždycky říkali / Jen nehas, co tě nepálí / Jakej pán, takovej krám / Naši mi vždycky říkali / Co můžeš, sleduj zpovzdálí / A nikdy nebojuj sám... / Jsem silnej ročník sedmdesát / Nemoh´ jsem si vybírat / Tak mi to přestaň vyčítat...“*

Paradoxně je to právě část této generace, která dnes vzpomíná na doby totality shovívavě. Bylo to období pro ně relativně šťastného dětství, kdy rodina často fungovala jako stmelený celek a oáza jediného možného štěstí v ovzduší politického útlaku a nehostinné situace zvenčí.

V další vlně nazvané „Y“ nejsou již žádné rozdíly mezi světovou a českou generací, která spatřila světlo stejně svobodného světa jako většina dětí moderní civilizace narozených v osmdesátých a devadesátých letech. Často však vzbuzují dojem, že jsou snad z jiné planety. Vyrostli odkojeni počítačem, přilepeni ke klávesnici mobilu a osobního notebooku. Internet, mobil a hudební přehrávač jsou pro ně samozřejmostí. Poznáte je snadno. Na ulici nevycházejí bez svého mp3 přehrávače, nakupují online, jsou mladí, často studující a firmy jako Apple nebo Google jsou pro ně pojmy. Nenávidí pomalý internet a slabý signál telefonního operátora v nich probouzí neurotiky. Většina používá mnoho zařízení, aniž by věděla, jak tyto předměty fungují. Pracují s představami a zprostředkovanými znalostmi. Žijí v dokonalé bublině komfortního života, který byl ještě před několika desítkami let pouhým sci-fi. Bez signálů a elektřiny by byli ztraceni.

Jejich časová náplň je nám také nepochopitelná. Většinu dne prosurfují po internetu, prohlíží si fotky přátel na Facebooku, sledují videa na Youtube a povídají si se známými o naprosto neodkladných a pro další existenci lidstva nepostradatelných záležitostech na ICQ. Na Facebook, Twitter a My Space jsou v podstatě čtyřiadvacet hodin. Je to jejich virtuální společenský život, bez kterého nejsou schopni existence. Uvízli dokonale v nekonečném a pohlcujícím světě internetu. Z něj načerpají o všem okamžitou znalost, kterou jejich šedá kůra mozková zapomene stejně tak rychle, jako ji nabyla.

foto - tara semenov

A jak to vše vím? Mám jedno takové Y doma. Z osobní zkušenosti se všemi zástupci generací musím souhlasit s úsměvným a zároveň smutným vtipem, který nedávno koloval – kde jinde než – na internetu.

Sebejistý vysokoškolský absolvent se zastaví v parku, aby vysvětlil důchodci odpočívajícímu na lavičce, proč je naprosto vyloučené, aby stará generace rozuměla té jeho.

„Vy jste vyrostli v úplně jiném světě, dalo by se říci, ve světě téměř primitivním," konstatuje nahlas, aby jej všichni kolem slyšeli. „Dnešní mladí vyrostli s televizí, s tryskáči, lety do vesmíru, na Měsíc. Máme k dispozici atomovou energii, raketoplány, mobily, počítače, ipody a milion dalších věcí."

Po chvilce ticha na to důchodce: „Máš pravdu, synku, ty věci jsme za našeho mládí neměli. Tak jsme je vynalezli. A teď vy, arogantní mladý muži, copak děláte vy pro příští generaci?"

Potlesk, kterým jej častovalo za uštědřenou odpověď okolí naslouchajících, byl jednoznačný.

Generace zatím poslední – Z je už na světě. Kam asi spěje a jaké podmínky ovlivní její zrání?

V nadcházejícím roce zakončíme další dekádu času. Ručičky hodinek se točí rychleji a rychleji, a myslím, že nejen těm starším. Moderní doba zrychluje tep na každém kroku. Zpomalme občas na pár okamžiků, zastavme se a užasněme nad zázrakem života, vnímejme na chvilku věčnost přírody, uvědoměme si relativitu času, jeho stálý běh i zákonitou změnu a nezapomeňme - čas od času, ale často - potvrdit svým blízkým, že je máme rádi...

foto - eva stepan

Krajanské inspirace

Konec roku je také časem bilancování a reflexe nad vykonanou prací; - zvláštní rozšířené vydání **Čechoaustralana** by rádo nabídlo krajanům, kteří si časopis oblíbili a kteří jej podporují, příjemné a pohodové čtení a sváteční chvilku ve společnosti našich pravidelných i občasných přispěvatelů a dopisovatelů. Krajanští autoři, které se podařilo shromaždit kolem časopisu, jsou lidé oplývající nejen talentem a intelektem, ale také osobnosti s báječným charakterem a přístupem. Díky jim a jejich psaní, jejich sdílení se s ostatními bez nároku na finanční odměnu, jejich nadšení pro krajanskou myšlenku a komunikaci, se z Čechoaustralana stal za pouhé dva roky vyhledávaný krajanský list čtenářů ze všech koutů světa. Jsem chvále opravdu ráda, je opodstatněna velkým kusem dobré práce.

Musím však připomenout, že ve světě krajanských sdělovacích prostředků nejsme ani sami ani výjimeční. Blahodárná myšlenka spojovat Čechy doma a ve světě napadla Evu Střížovskou dávno přede mnou. Celých dvacet dlouhých let vydává svůj kvalitní dvouměsíčník „**Český Dialog**". Od svého šéfredaktorského stolu v pražském Klementinu si dokázala vybudovat širokou bázi věrných dopisovatelů a odběratelů po celém světě.

Další legendou krajanského tisku je nesporně Mirko Janeček. Ve svém posledním čísle – „Ročence **Kanadských listů**" píše:– *„Veden úctou ke statečnosti veteránů druhé světové války a znechucen surovostí, s jakou se k nim zachovali českoslovenští komunisté po únoru 1948, jsem vydával Kanadské listy po 42 let. Od roku 1948 do konce roku 1989 bylo velmi obtížné pro exulanty či emigranty roztroušené po celém svobodném světě udržet vzájemný kontakt. Když někdo hledal v té době svého nejlepšího válečného přítele, příbuzného (či ve dvou případech vlastního otce), obrátil se na vydavatele „Kanadských llistů", který v příslušné rubrice zavedl sekci s těmito větami, např.: „Karel Daněk v Austrálii hledá svého válečného velitele Fr. Konečného". Zda jsem tímto způsobem dal dohromady na 10 000 osob si nejsem jistý, ale byl to čs. ministr obrany Vilém Holáň, který při své návštěvě Toronta 26. listopadu 1994 vydavatele „KL" vyznamenal za to, že dal dohromady na 600 válečných veteránů. Mám bohatý archiv, který budu postupně předávat do příslušných archivů. Vše musí jednou skončit – léta přibývají a sil ubývá..."*

Naštěstí přicházejí mladí a pokračují v díle – šikovná Čechoameričanka Daniela Olszová vytvořila za pouhý rok vedení svých internetových stránek **www.czechfolks.com/plus/** za navigace

zkušeného šéfredaktora, krajana žijícího v Německé republice, Václava Židka, skupinu skutečných českých i zahraničních publicistických špiček, jejichž kvalitní články pokračují v tendencích krajanské soudržnosti dnešní moderní doby.

S denní pravidelností navštěvuji také stránky **www.krajane.net**, na kterých profesionální tým vedený Miroslavem Krupičkou rozsáhle informuje o zajímavostech ze života zahraničních Čechů.

V úzkém spojení s krajany je i měsíční zpravodajství **Bulletinu Československého ústavu zahraničního**, jeho předseda Jaromír Šlápota již osmnáct roků úspěšně vrací ČSUZ k původnímu poslání této organizace založené z podnětu TGM podporovat vazby krajanů s demokratickou vlastí.

Krajanských listů, které usilují o udržení těchto důležitých vazeb je skutečně mnoho, jejich význam je - významný. Zmiňuji dnes pouze pár těch, kteří jsou mojí osobní inspirací a motivací. Vím, že mnoho krajanských periodik vychází v neobvyklých podmínkách a především z vlastní snahy jednotlivců a úsilí jejich vydavatelů, jsou často výsledkem práce dobrovolných iniciativ a vlasteneckého zápalu.

Většinou, podobně jako v případě Čechoaustralana, se jedná o krajany hrdé na tradice a kulturu českého národa, kteří propojují kosmopolitním porozuměním život a dění v nové a staré vlasti. Tu se nebojí chválit ani kritizovat, poukazovat na klady i na nedostatky. Činí tak vždy pozitivně a s dobrým úmyslem. Jsem však alergická na ty krajany, kteří píší o staré vlasti s jakousi trvalou zlobou. Jejich kritika je podobná spíš zášti, zamindrákovanému zaujetí nebo primitivní představě o tom, že jsou svědomím či spasitelem národa. Je jich mezi krajany pár, vládnutím českým jazykem chatrným, duchem ještě slabším. Těmto nezbývá než popřát do nového roku, aby se konečně odmlčeli.

Všem ostatním pak, aby psali, tvořili, četli a žili tak jako dosud a měli se stále lépe a ještě líp. Za jejich existenci, přínos a inspiraci velký dík!

Všem čtenářům Čechoaustralana přeji
Krásné Vánoce a Šťastný Nový Rok

Barbara Semenov

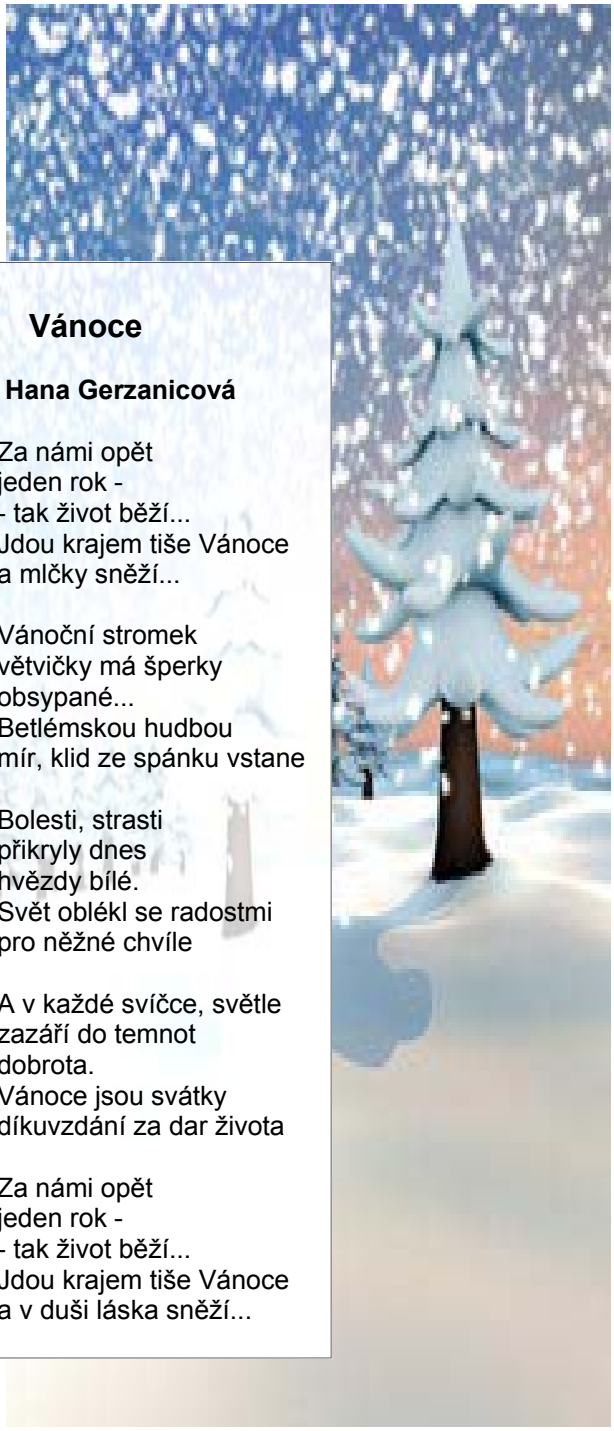

Vánoce

Hana Gerzanicová

Za námi opět
jeden rok -
- tak život běží...
Jdou krajem tiše Vánoce
a mlčky sněží...

Vánoční stromek
větvičky má šperky
obsypané...
Betlémskou hudbou
mír, klid ze spánku vstane

Bolesti, strasti
přikryly dnes
hvězdy bílé.
Svět oblékl se radostmi
pro něžné chvíle

A v každé svíčce, světle
zazáří do temnot
dobrota.
Vánoce jsou svátky
díkuvzdání za dar života

Za námi opět
jeden rok -
- tak život běží...
Jdou krajem tiše Vánoce
a v duši láska sněží...

FOTOGRAFIE NA TITULNÍ STRANĚ

„Nebeské moře" - Dalibor Smetana
„... Jak varhan dlouhé píšťaly...",
„Pražský majestát" - Tara Semenov
„Náš přístav" - Eva Jančík

Půvabné tradiční české vánoční ozdoby z kolekce bižuterní výtvarnice a modistky, Čechoaustralanky Zuzany Vranovské naleznou krajané v melbournské Kings Arcade na High Street.

Staneme se pouze „Evropany"?

Hana Gerzanicová

Zdá se, že jsme se ocitli v jakémsi „uzlu" událostí a hledáme počátek či konec – abychom nějak vše rozvinuli. Náhle se dnes otevřelo mnoho dveří, zrodila se směsice názorů a pohledů do světa.

Naše inteligence má však povinnost hájit nacionální ráz naší republiky. Kromě hospodářských, sociálních, kulturních a jiných otázek jsme přece zavázáni svým svědomím zaručit národní i státní existenci naší republiky. Situace našeho znovuvzkříšení souvisí tak úzce se zájmem nejen českého státu ale i celého našeho národa. Vůdčí místo v demokracii se připisuje inteligenci. Pojem „inteligence" není nějaký abstraktní pojem, není to ani ekonomicky zabezpečená skupina. Inteligence je vlastnost, kterou naši národní představitelé musí prosazovat a zanést i do politického života neosobní a objektivní metody, jimiž je třeba zesílit páteř národní identity. Je třeba neustále respektovat mravní zákony, zákony národního odkazu, zlepšovat tak národní celek a vrátit národu víru v možnost jeho vlastní existence mezi jinými národy v evropské spolupráci.

I dnes je opět třeba připomenout si obrozeneckou historii a navázat kontinuitu minulých dob s časem přítomným – ano i budoucím. Je třeba usilovat, aby znovunabyté dědictví naší samostatnosti bylo hodnoceno v našem dnešním denním životě pro další vývoj našeho národa. Není správný ani úzkoprsý nacionalismus na jedné straně ani chladný internacionalismus na straně druhé. Je třeba národnosti v celku světovém, úcty ke svému a spravedlnosti k jiným. Bratrství v národní rodině a přátelství ke světovému celku nejsou protiklady. Jen tím, že patřím k určitému národu mohu mít vztah k národu jinému.

Bohužel se dnes děje mnoho pod rouškou mezinárodnosti, internacionalismu či tzv. světoobčanství. Snad to plyne z jakéhosi nepochopení pravé podstaty národnosti a světoobčanství. Národnost je tradice a kultura, dědictví historie určitého národa. Světoobčanství je jakési celkové lidství na naší planetě.

Dovolte malé přirovnání – existuje mnoho druhů zvířat – všechna jsou zvířaty. Přesto se různé druhy projevují jinými životními existencemi. Vyhynutí některého druhu neznamená však, že vymizel svět živočichů – jen některý specifický druh. Tak je tomu i s národy. Rozpadne-li se ten či onen národ, zůstane mnoho jeho „občanů" na zemi, svět je však ochuzen o něco velmi specifického a nenahraditelného.

A vraťme se ještě k termínu „světoobčanství". Světoobčanství tak jako pojem „evropanství" nevyžaduje beznárodnost, dokonce naopak, vyhraničené národnosti jsou vlastně základem mezinárodní úcty. Nemůžeme se narodit „světoobčany" či pouze „Evropany". Nemůžeme být člověkem bez příslušnosti k rodině, k určitému místu narození, k určitému národu.

Velkým národům je národní hrdost doslova samozřejmostí. Ovšem často různé důvody hlásají tzv. světoobčanství či národnost jaksi pouze „evropskou", snad i proto, aby se menší národy pro tento „mlhavý ideál" pozvolna vzdaly své národnosti. V čí prospěch?

Zamysleme se nad naší historií, nad naším kulturním dědictvím, ano i nad krásnou a tak bohatou českou řečí! Buďme hrdi na to, že nás osud vložil do české kolébky. Chraňme si svoji národní identitu! Jen tak se staneme speciálním obrazem v mozaice evropských kultur. Jen tak můžeme Evropu i svět obohatit.

Končím malým veršíkem, který kdosi napsal mé mamince do památníku:- „Kolika řečmi se naučíš mluvit, tolika veleb svou vlastní."

Zdeňka Čechová

Praho, město slávy,
opředená verši básníků,
opěvujících krásu a majestát.

Praho stověžatá,
hrdě čníš k nebesům,
vzepjatými klenbami katedrál.

Praho, matko měst,
opět se otevíráš světu,
abys se zaskvěla moudrostí a krásou věků.

Pokladnice vědění,
bojů a usilování
ducha těch nejcennějších, jež jsi zrodila.

Magické město múz,
oprašuješ svá zákoutí,
v touze po lásce a návratu všech.

Město v srdci Evropy,
ať žiješ a vzkvétáš,
pro radost všech, současných i budoucích.

POZDRAV Z RODNÉHO KRAJE

Zdeňka Čechová

Vážení a milí krajané, doba vánoční je tradičně obdobím rozdávání dárků. Snažíme se udělat radost svým blízkým, vzpomínáme na přátele a příbuzné, kteří nemohou spolu s námi usednout ke slavnostnímu vánočnímu stolu...

Tradičně je to období vzpomínání, rekapitulací toho co se nám v životě povedlo, či bylo méně zdařilé. Ale především, zvláště ve spojitosti s přicházejícím novým rokem, je to období plné nových nadějí a životních předsevzetí.

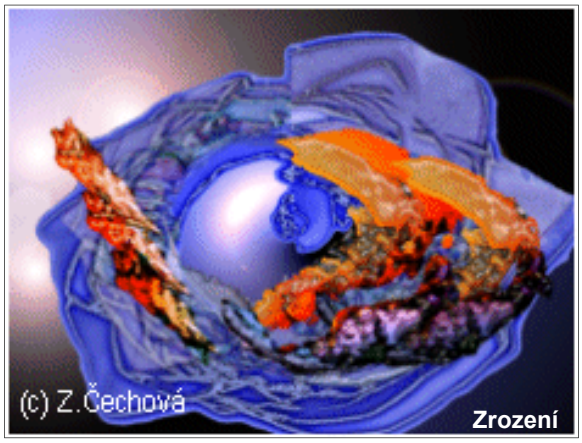

Zrození

Chtěla bych tak trochu vstoupit mezi vás malou vzpomínkou na váš rodný kraj. Vlast, která možná některým zanechala jizvy na duši, ale jejíž historickou krásu a majestát nelze popřít. Ulicemi Prahy probíhaly rozličné dějinné události. Po vlastech českých i moravských se přehnala kdejaká pohroma, ale zdá se, že vše bylo vybudováno na pevných historických základech duševního a kulturního bohatství národa.

Ráda bych vám v tento slavnostní čas udělala radost svými obrázky a především *Pražskou Apotheósou*, obrazem a verši, které oslavují krásu Prahy a tak oprášila dávné vzpomínky, možná již časem zaváté.

Oslavám Prahy a země české jsem věnovala celou řadu uměleckých představení a multimediálních koncertů. Jako například *Bohemia Apotheosis, Virtuální Praha* a *Bohemica - Má vlast*, která měla premiéru na EXPO 2000 v německém Hannoveru.

Multimediální projekt *Pražská Apotheósa,* ze kterého vám posílám obraz a verše, jsem vytvořila u příležitosti mezinárodního roku „Praha - Evropské město kultury 2000“. Celý projekt má pět částí: *Pražské chrámy, Stará Praha, Pražské univerzity, Pražské zahrady* a *Nová Praha.* Obrazové videoprogramy jsou choreograficky propojeny s hudbou. Každá část programu má virtuální vstup doprovázený verši. Projekt je unikátní svými 3D prostorovými virtuálními modely, animacemi a četnými počítačovými efekty.

Na požádání redakce jsem připojila i několik dalších obrazů. Výběr pro mě byl obtížný. Mám desítky obrazů, uměleckých projektů, multimediálních koncertů. Vedle toho jsem vytvořila řadu vodních, světelných a hudebních show pro Zpívající fontánu v Mariánských Lázních a především pro světově unikátní monumentální vodní fontánu, Křižíkovu fontánu v Praze. Moje obrazy a umělecké projekty jsou pro mě, vedle mého syna a studentů, tak trochu také moje děti. Vždy jsou spojeny s nějakým prožitkem, emocí a sdělením.

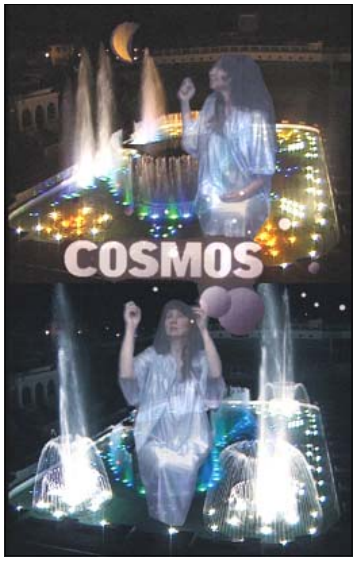

Vybrat mezi obrazy a videozáznamy koncertů, takový obraz, aby vás oslovil, je pro mne na dálku složité. Jsme lidé různí, máme různé životní zkušenosti a osudy.

Ve své umělecké tvorbě mám ráda harmonii a kontrasty. Kontrasty ne jako černobílé vidění světa v důsledku vnitřní rozpolcenosti, ale jako pochopení reality a směrování k pozitivnímu uspořádání života, věcí a vztahů. Kontrasty burcují k životu a probouzejí z letargie. Budeme-li například stále ohlušováni hlasitou hudbou, nejspíše otupíme velice brzy svoje smysly. Budou-li kolem nás pouze jenom jemně ševelit záchvěvy hudby, nejspíše velice brzy blaženě usneme a přestaneme vše vnímat.

Já jako umělec potřebuji odezvu, vnímavého diváka, posluchače. Vzájemnou komunikaci. Proto se někdy snažím diváka svým dílem v pozitivním smyslu slova „vyburcovat“ ze stereotypu a každodenních myšlenek právě těmi kontrasty. Ne tak, abych lacině šokovala, ale proto aby byl divák/posluchač schopen vnímat některá vnitřní sdělení. S cílem pomoci lidem dostat se do určitého nadhledu nad každodenností tak, aby si včas uvědomili své životní směřování, jaké jsou jejich skutečné sny a cíle,... dříve, než jim uběhne život pod rukama. Svým dílem chci zároveň pomoci k určité relaxaci, duševní očistě od balastu starostí a nánosů každodenních stereotypů.

Ze svých obrazů jsem vybrala především *Šťastnou planetu Slunce* (na poslední straně), je pro mě tak trochu mystickým středobodem. Zdrojem životního optimismu. Každý z nás má nějakou svoji planetu Slunce, svůj sen, cíl životního usilování a neměl by se mu v mračnech a v bouři běžných všedních dnů ztratit. Toto je také tak trochu průvodní myšlenka mého nového multimediálního projektu *Na křídlech fantazie.*

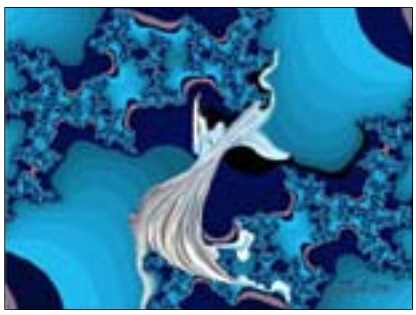
Na křídlech fantazie

Takže až někdy příště, možná i osobně na některé mé výstavě nebo představení u vás nebo u nás doma se těším s vámi všemi na setkání!

Na závěr mi dovolte poděkovat vaší redakci Čechoaustralana, jmenovitě milé paní Barbaře Semenov, jejíž zásluhou se k vám mé verše, slova a obrazy z tak vzdálené vlasti dostaly. Jsem ráda, že váš časopis Čechoaustralan udržuje vazby našich krajanů na vlast, ze které vzešli, je to velice záslužná práce. Doufám, že jsem tímto alespoň trochu přispěla k oživení tohoto pouta s naší zemí a obrazně řečeno *přidala trochu vláhy k uvadajícím kořenům.*

Posílám našim krajanům plnou hrst sněhových vloček, ať k vám dolétnou jako malá vánoční sluníčka, jiskřičky štěstí, na váš vánoční stůl,...

Souboj živlů

PhDr. Mgr. Zdeňka Čechová, multimediální umělkyně, režisérka, choreografka a publicistka. Prezidentka Unie českých počítačových a multimediálních umělců. Univerzitní pedagog a umělec v oboru multimedia. Jako umělec dlouhodobě působila na Univerzitě umění a designu v japonském Kjótu. Svým dílem se zúčastnila stovky uměleckých výstav a prezentací doma i v zahraničí.

Za svoji uměleckou činnost získala Zdeňka Čechová řadu uměleckých ocenění, z nichž je to především European Grand Prize 2004 for Video Art by The European Union of Arts za multimediální videofilm Bohemica – My Country. Stříbrná cena 4. Prague Graphics 2000, The European Competition of non-traditional and avant-garde graphics za grafiku Ikarus.

Autorský multimediální umělecký projekt Prague Apotheosis, z něhož uvádíme obraz a verše, získal ocenění poroty Best Czech Multimedia 1999.

cechova.zdenka.dr@volny.cz, www.volny.cz/cechova.zdenka.dr/

At te clamo Praga

Zdeněk Gruner

naposled jsem tě vlastně uviděl
první a poslední políbení dal
do jabloňových květů

s vůní tvých retů
poslední polibek zanechal
nedokončenou větu
jak jednou
dávno
jeden český král

a potom
potom když jsem utíkal
z pohledu tvých zraků

vzpomenul jsem si na krále
a bitvu u Kresčaku

Austrálie 1953

Bitva u Kresčaku (počeštěná forma jména Crécy-en–Ponthieu v severní Francii) byla svedena 26. srpna 1346 a byla jednou z nejznámějších bitev stoleté války. Ta probíhala ve třech fázích od roku 1337 do roku 1453 a bojovali v ní Angličané proti Francouzům.

Bitvy u Kresčaku se na francouzské straně zúčastnili dva čeští králové z rodu Lucemburků, kteří se již tradičně orientovali na spojenectví s pařížským královským dvorem. Byli to stávající panovník Jan Lucemburský a jeho nástupce Karel IV. Král Jan, rytíř, bojovník a diplomat, byl v té době již úplně slepý a život pro něj ztratil cenu. Nechal proto svého koně upoutat mezi koně svých dvou rytířů, kteří ho zavedli do nejprudší bitevní vřavy. Jeho smrt bývá proto považována za jakousi nepřímou, ba přímo vznešenou formu sebevraždy. Jeho poslední slova však zřejmě nezněla „Toho bohdá nebude, aby český král z boje utíkal“. Jan se nikdy nenaučil pořádně česky a kromě toho by jako rytíř smýšlel zřejmě jinak. Svého následníka Karla, který byl nedávno zvolen také králem v říši, nechal násilím odvézt z boje, když zjistil, že bitva je prohraná, neboť si nepřál, aby zahynuli oba čeští králové. (pozn. redakce)

Generální konzulát České republiky,
169 Military Road, Dover Heights, NSW 2030
Tel: 02 9371 8877, Fax: 02 9371 9635

SYDNEY - PRAHA

Zdeněk Rich

Když jsem se snažil před několika málo dny vnést do naší malé kolekce audiokazet jakýs-takýs pořádek, padla mi do rukou kazeta se záhadným názvem Sydney – Praha, kterou jsem, patrně díky mé stárnoucí paměti, nevěděl kam zařadit. Vsunul jsem tedy již zmíněnou kazetu do příslušného přehrávače a stiskl tlačítko „play“. A hned jsem byl doma a nejen doma, ale vrátil jsem se o více jak třicet let zpět, na jeden z pořadů, který připravovala pobočka SVU (Společnost pro vědu a umění) v Sydney. Snad jen pár slov o této společnosti. Po řadu let se SVU zabývala, mimo jiné, přípravou různých kulturních pořadů, jako byly pořady z děl českých básníků a spisovatelů. Současně poskytovala vzácným hostům, jako byl například spisovatel Josef Škvorecký, Zdena Škvorecká – Salivarová, prof. Ota Ulč, Karel Kryl, Vladimír Škutina, Mons. ThDr. Jaroslav Škarvada a mnohým jiným možnost promluvit ke krajanům v Sydney. Díky tomu, že jedním ze zakládajících členů SVU byl dr.Oliver Fiala, který přednášel na herecké fakultě Univerzity státu NSW, měla tato společnost otevřený přístup do malého divadelního sálu, kde se pořady většinou konaly.

Já sám jsem se na těchto pořadech podílel obvykle důležitou funkcí, jako například ztlumit světla a ve správnou dobu je opět navrátit k plné zářivosti. Občas mně byl svěřen i zodpovědný úkol promítnout na plátno barevné či černobílé obrázky a spouštět a vypínat hudební doprovod. Jako známý „rejpal“ jsem se neubránil tomu, abych po jednom takovém úspěšném programu, kdy jsme si my Češi opět poklepávali na ramena, jací jsme to kabrňáci, nepronesl rouhavou větu. „Co takhle udělat pro jednou pořad nejen v české řeči, ale současně v jazyce země, ve které žijeme?“ Vím, neměl jsem to říkat a byl jsem za to ihned a náležitě potrestán. „Když jsi tak chytrý, tak něco připrav sám“, bylo mi řečeno. A tak jsme do toho spadli, nejen já, ale i moje ubohá žena, která se na mnohých pořadech SVU podílela a jiné sama připravila. A tak vznikl nápad, porovnat Prahu, matičku stověžatou, se Sydney, s její unikátní Operou a přenádherným přístavem. Bylo tedy nutno vyhledat a uspořádat povídání, písničky a poezii, které by se vztahovaly ke každému z těchto měst. A zde nastal opravdový problém. Zatímco písniček, básní a povídání o Praze bylo v naší knihovně a mezi přáteli jak se říká „habaděj“ (nevím ovšem jaká je jednotka habaděje), sydneyská sklizeň byla o mnoho chudší. Navštívili jsme kdekteré knihkupectví, kdekterou knihovnu a ani Univerzitní knihovna UNSW, kde Jana pracovala, nám mnoho radosti neposkytla. Ne, že by australská poezie neexistovala, existuje a je dokonce dosti bohatá, zabývá se však většinou *outbackem* (venkovem).

Nakonec se nám podařilo shromáždit dvě, i když nestejně bohaté hromádky, jednu českou a druhou anglickou a dr. Fiala, který se ujal režie, přivedl dva ze svých žáků, aby přednesli čtení anglického textu. Po několika krátkých zkouškách byl pořad připraven představit se publiku. I když jsme se snažili poměr sil trochu vyvážit, byla to česká hromádka, která nepatrně vychylovala ručičku vah na její stranu. Musím se však zmínit o jednom faktoru, který nakonec výsledek „utkání“ Sydney - Praha rozhodl.

Jedna naše velice dobrá kamarádka zde měla v té době na návštěvě maminku a tatínka z Prahy. Tatínek, bývalý známý operetní zpěvák Oto Bláha, ale stále vysoký „fešák“ (jak říkal někde pan Horníček, že dámy se chodily dívat do operety na zpěváky – fešáky). Nerozvážně jsme ho požádali, aniž bychom o tom předem řekli jeho dceři, zda by nebyl tak laskav a nezazpíval na závěr pořadu nějakou píseň. No, hned druhý den nám kamarádka, jeho dcera vyčinila do telefonu, co že jsme si to vymysleli, že tatínek je slabý na srdce a že ho to vzrušení opět si veřejně zazpívat může zabít. Pokorně jsme se omluvili a hledali východisko z nouze, jak se starému pánovi taktně omluvit a současně mu vymluvit jeho účast na pořadu. Nežli jsme však našli vhodné řešení, volala jeho dcera zpět. „Proboha, nechte tam tatínka zpívat, vždyť by ho to mohlo zabít, kdyby si nezazpíval“. A tak, když se už pořad chýlil ke konci, starý pán vstal, přidržel se piána, za jehož klávesnicí usedla Danička Černá, dcerka dalších milých přátel, dobrá klavíristka, a začal zpívat. A co jiného než nám všem milé a blízké písničky Karla Hašlera. Nerad používám otřelé fráze, ale v tomto případě nutno říci, že „ani jedno oko nezůstalo suché“ by bylo na místě. Ale to už zpíval s panem Bláhou celý sál. Když končil písní „Praha je krásná“, nebylo již o výsledku utkání měst nejmenší pochyby. Matka Měst, Praha stověžatá vyhrála se značnou převahou.

Diamond Plating Co. Pty. Ltd.

Manufacturers of Precision Industrial Diamond Tools.
14 Shearson Crescent
MENTONE VIC 3194
Phone: 9584 5566
Fax: 9583 9339

Glosa Miloše Ondráška

VESELME SE ? RADUJME SE ?

Do Austrálie měla přijet z Prahy čtyřčlenná skupina Stálé komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí. Nevím, čím by se zde zabývala, doufal jsem však, že by návštěva byla přínosnější než těch senátorů, kteří byli mezi námi v melbournském Národním domě před několika lety. Bylo to tehdy fiasko, na které nerad vzpomínám. Senátoři nerozuměli exilové problematice, byli jsme pro ně exoty, pokud nikoliv přímo nepřátelé lidu soudě z jejich bývalé stranické příslušnosti. Netajili se tím, že je příliš nezajímáme a spěchali, aby viděli "zvířátka", jak prohlásili, v zooparku. Na rok 2009 ohlášená delegace, od které jsem si více sliboval, ale nepřijela, Senát musí šetřit. - Škoda že nevím, jaký tato delegace měla připravený pracovní program, ta minulá přijela bez něj, pokud ovšem nešlo o klokany, ježury a ptakopysky. V tom případě by bylo vhodnější vyslat do Austrálie skupinu zoologů a ornitologů. Zní to poněkud cynicky, v říjnovém čísle v Praze vydávaného časopisu Nový Polygon jsem četl o návštěvě pražského publicisty v Mnichově. Setkal se tam s krajany, tak se dnes říká bývalým exulantům, a neváhal se písemně přiznat, že jim nerozuměl, že „mezi námi a Čechy v Mnichově zůstávají dosti výrazné rozdíly, neboť jsou poznamenány různými životními zkušenostmi."

V Německu žijící Češi mají k hranicím České republiky po ose pět či šest hodin nemluvě o tom, že stále žijí ve střední Evropě. Nepochybně rozdíly vzrůstají se vzdáleností a ostrovní izolovaností. Nezmiňuji se pro nic za nic, Senátní komise pro krajany by měla tyto rozdíly studovat a nespoléhat pouze na kořeny, které nás spojují. Jaké kořeny? Přijde-li o ně strom, usychá. Nejvíce mne v řádcích pisatele, publicisty píšícího o návštěvě v Mnichově, zarazilo jeho vyjádření „rozdíly mezi námi a Čechy v Mnichově". Tedy *my a oni.*

Před několika týdny jsme slyšeli z českého vysílání stanice SBS zprávu, že se v roce 2010 zruší Generální konzulát České republiky v Sydney. Rozhodla o tom vláda ČR, musí se šetřit. To zdůrazňoval mluvčí Ministerstva zahraničních věcí při dotazu vzneseném redaktorkou českého vysílání. Jinak byly jeho důvody spíše rozpačité a neurčité. Ani se nedivím, konzulát v Sydney byl zřízen v roce 1920 a od té doby pracoval někdy úspěšně, jindy jinak. To mám na mysli období od roku 1948 do listopadu 1989, tehdy sloužil jako centrála československé rozvědky a jako agentura bolševické Státní bezpečnosti. Dnes již dobře víme o činnosti tohoto konzulátu v době čsl. totality, jednak to bylo vyzvídat a jednak naleptávat protikomunistické emigrační hnutí, infiltrovat krajanské spolky. Ten v Sydney byl dokonce konzulátem řízen. Byly vychvalovány české filmy jako výborný nástroj propagace marx-leninismu. Uvažuji, jaký byl pravý důvod nynějšího zrušení konzulátu v Sydney, jediného v Austrálii a Novém Zélandu včetně celé jihopacifické oblasti. Doufám, že nikoliv proto, že ztratil svůj indokrinační účel, špiclování a politickou a průmyslovou špionáž. Pokud vím, dnešní činnost konzulátu spočívala jednak ve spojení s krajany (zejména vydávání pasů a jiných dokladů, pořádání kulturních akcí) a pak v navazování obchodních styků s australskými firmami zajímajícími se o dovoz českého zboží. Ztrácejí tyto okolnosti na důležitosti? Přestává být Austrálie pro Českou republiku zajímavá? Před nepodařenými českými volbami koncem roku 2009 jsme se mohli zapsat na konzulátu do volebního seznamu a jít tam volit. Takže nyní to obstará pouze velvyslanectví v Canberře pokud nedojde k stále slibované možnosti volit korespondenčně, spíše by měl být zaveden elektronický způsob. Říká se, že v Sydney a okolí žije kolem sedmi tisíc krajanů oprávněných volit. Konzul oznámil, že do seznamu se zapsalo třicet voličů, volby nejsou v České republice povinné.

Zpráva o uzavření konzulátu dorazila do Sydney kolem 28. října, kdy tam došlo u příležitosti vepřových hodů k oslavě 91. výročí vzniku republiky, jak zněla kulinárně kuriozní zpráva. Zabíjačky se údajně zúčastnilo na dvě stě krajanů, kteří podepsali petici protestující proti zániku konzulátu v Sydney. Možná, že si v Praze řekli, proč vydržovat konzulát, když z tisíců potencionálních voličů se jich tam přihlásilo jen třicet.

Nemyslím to jednostranně, jestliže jsme současně i Australani, ano, je to legálně možné, jde o hledání společných principů a cílů. Nic naplat, na každém z nás záleží, jak se s tímto dvojakým stavem vyrovnáme. V této úvaze mi jde zejména o to, jak se s naším dvojím občanstvím vyrovnává Česká republika. Nejen úřad vlády, ale i ti všichni, kteří tam žijí, ani jedni ani druzí nás nemají příliš rádi. A jak se s dvojím občanstvím vyrovnáme my sami? Docela se přiznávám, moje češství se přestává identifikovat se státem (dějí se tam prapodivné věci), ale zůstává s národem.

Nadpis jsem si vypůjčil z koledy, otazníky jsou moje. Patří k tomu, o čem píši.

KVĚTINY VŠ
nejkrásnější řeč světa

Potěšte své blízké květinou!
Doručování květin
v Brně a celé ČR
www.flower.cz
www.kvetinyvs.cz
Tel/fax: 00420 545 219 437

Muzeum českého a slovenského exilu 20.stol., Štefánikova 22
Brno 602 00, Email: muzeumexil@muzeumexil.cz

Časy se mění, a my s nimi

Jaroslav Weis

Věc Makropulos stále nikde. Stárnout se nám ale nechce. Zatím zůstává tedy i nadále jediná možná prevence – fyzická a mentální aktivita. Nutit tělo, aby neochablo a cvičit mozek.

Nedávno jsem se dočetl, že je dobré učit se na stará kolena třeba cizí jazyk. Rozhodl jsem se, že se konečně naučím ruštinu. V době výuky na škole před čtyřiceti lety jsem k ní měl, jak jinak, odpor, byť jsem miloval ruské literární velikány Čechova, Puškina, Gogola, Dostojevského, Tolstého,... Dnes v rámci své pozdní samouky každé ráno usedám k televizní stanici SBS a sleduji ruské zprávy. Budu pravděpodobně ojedinělým českým divákem tohoto vysílání. Kdyby nás bylo více, pochopili by mnozí, že čas se nezastavil ani v Rusku. A zastaralá fóbie z této země by snad konečně ustoupila jejímu novému porozumění.

Jedna věc je z dnešního ruského zpravodajství jistá, komunismus v Rusku je mrtvější než v České republice. Úroveň ruských vládních jednání přenášených televizí je profesionální, věcná a důstojná – žádné trapasy, jaké mnohdy předvádějí čeští politikové. O symbolech totality se hovoří otevřeně, kriticky a s přehledem, často s ironickou nadsázkou. Rusko je dnes suverénní velmocí. Je silnější než Spojené státy. Nemá zapotřebí ani vojenské rozpínavosti. Jeho absolutní moc spočívá ve vlastním nerostném bohatství. Ruští oligarchové jsou sice Putinem částečně vykazováni ze země, přesto však ovládají mnohé. Co se českých sousedů týče, tanků netřeba. Rusové mohou mít Česko v hrsti kdykoliv. Pár desítek či stovek milionů pro ruské oligarchy nic neznamená, pro české politiky a podnikatele, kteří mají v rukách ekonomii země, jsou to však peníze, které díky své zkorumpovanosti sotva odmítnou. Hrozba korupční rozprodávky tak může být bezprostředně blízko. Za několik desítek milionů mohou hamižní politici spolu s nemorálními podnikateli, kteří nemají zájem o rozkvět českého hospodářství, uvolnit Rusku cestu k znovuovládnutí země. Nemuselo by se tak stát, kdyby Češi konečně začali svědomitě a cílevědomě pracovat na osudu své země, - řádovými voliči počínaje, předsedy politických stran konče.

Co se postavení republiky ve světě týče, je bohužel už chronické, jak čeští politikové činí celá dlouhá desetiletí chybná rozhodnutí. Zdá se, jakoby neustále bojovali v minulých válkách, ustrnuli v čase minulém. Na základě předchozí traumatické historické zkušenosti nabude často v českém prostředí nějaký docela nevinný nebo technický fakt zvláštního virtuálního významu, který vůbec není vnímán v zahraničí, a čeští politikové pak jednají podle této falešně zkonstruované mytologie. Typickým příkladem byla posledních pár roků v České republice kontroverze týkající se americké raketové obrany, kdy se „radar v Brdech" stal virtuálním symbolem „loajality vůči Západu", případně na straně druhé signálem „spiklenectví s komunismem a s Ruskem".

Je to nazírání na nové události a skutečnosti světa, které nebere v potaz zákonité změny a pokračující vývoj lidstva. Mnozí lidé jsou dodnes třeba přesvědčeni o tom, že Spojené státy jsou stále nejschopnější světovou velmocí. Nechtějí vidět smutný pád, který bývá přirovnáván k pádu římského impéria. Nechtějí vidět ani ekonomickou expanzi Číny a odmítají fakt, že tato je založena na kapitalistickém podnikání v rámci komunistického státu. Nechtějí měnit zažité ideologie, které se ovšem časem přehodnocují.

Na druhé straně se po pár měsících dokáží pozastavovat nad tím, že „Obama toho moc neudělal". Obama otevřeně prohlásil při své inauguraci, že na změny si Amerika bude muset počkat přinejmenším celé volební období, ne-li déle. Po osmiletém špatném vedení země má ale podle některých hbitých kritiků nový prezident změnit vše k nepoznání během několika týdnů?

Pár měsíců po zvolení se mezi jinými významnými politiky Obama setkal s Michailem Gorbačovem, který poznal nejlíp, jak dlouho trvá změnit stav v zemi. Gorbačov se svěřil, že on sám byl ve své zemi označován za idealistu. Ale podle něj jsou to právě idealisté, kteří hýbají světem.

Podíváme-li se zpět na historii lidstva a změny v čase, nelze tomuto výroku oponovat ani náhodou.

Sníh

Milan Dubský

Krajinu přikryl dekou bílou.
Laskavě, něžně jako milou.
Zastavil spěch a pohltil hluk.
Odívá nahotu, zahalil špínu,
snaží se ukrývat hříšníků vinu.
Nastolil ticho. Těšitel muk.

Lidé se často nevídají zblízka.
Po dobrém slovu se nám stýská.
Cizosti, zloby už bylo dost.
Roztát jak sníh by měly přece,
se zlostí odtéci jak voda v řece.
Bližní ať zas je náš milý host.

Vánoce dříve a dnes

Vlasta Šustková

Těžko věřit, že se nám blíží čtyřicáté Vánoce, které budeme slavit v Austrálii, v jedné z nejméně idylických zemí na světě. Je to tak. Zeleň stromů, výheň ulic, suché trávníky, světlo od časného rána až do noci, komerční přístup a legrace se Santou. Toto vše naši známou, tichou vánoční náladu v bílém nebudí.

Při těch prvních svátcích jsem jako mladá a svobodná žena pozorovala s prázdnou a nenadchlou duší všechny ty uliční výzdoby a barevnost, za kterou se lidé pachtili v horku dlouhých letních dní. Čerstvé vánoční stromky vadly ještě dříve než je lidé ozdobili a červení Otcové Vánoc (Father Christmas) měli na sobě jen tenké plátěné přehozy a potili se pod vatovými vousy.

A přece... Když jsme si u známých pustili české vánoční koledy a Rybovu mši, tak to v duši zajiskřilo a srdce se stáhlo vánoční touhou, tak jak to bývalo doma v Praze na Vinohradech. Tehdy celá naše rodina žila silně vším, co k Vánocům patřilo. Vzpomínky se vrátily až do doby, kdy jsme s bráškou už zrána smýčili všude - i pod postelí - pak zdobili stromeček a těšili se, až se nám dovolí sníst něco z čokoládové kolekce, pomáhali v kuchyni, kde to nádherně vonělo vánočkami, rybí polévkou a přípravou na jablečný štrúdl. Pak už pěkně oblečeni chystali jsme věci na vánoční stůl. Nechyběl ani malý pokus s počtem svíček pro vzpomínání na všechny zemřelé z rodin Vaňků i Součků. Mamince to tajně zářilo z očí, že měla pro nás pod stromečkem nějaké to očekávané a toužené překvapení. Koledy se prozpěvovaly celý den a dokonce i v rozhlase zazněly, třebaže tehdejší režim bránil všemu, co by se blížilo náboženskému či duchovnímu tématu. Šeřilo se brzy a proto záře svíček na stole i na stromečku vynikala u nás i v oknech okolních domů a vilek. A když se občas stalo, že začaly padat vánoční sněhové vločky - pak bylo kouzlo opravdu silné.

Těšili jsme se na všechno. Na tichou, vznešenou radost u prostřeného stolu s tatínkovou modlitbou díkuvzdání, maminčiny báječné dobroty, zvoneček, který zazněl po zmizení táty do předsíně – a zavolání: “Byl tu Ježíšek a něco nám nadělil.” Bez koled jsme ale k dárkům nesměli a tak se zpívalo. “Narodil se Kristus Pán“ má tři sloky. Raději bychom zůstali jen u té první, protože touha zjistit, co je v různě tvarovaných balíčcích byla náramná. Ale dospělí pokračovali vytrvale a neoblomně včetně tety Růženky. Konečně! Naši s úsměvem a dojati k slzám pozorovali naši nesmírnou radost, ale i vděk za všechno, co přišlo. Bylo to tak krásné, že jsme jako malí někdy opakovali celý obřad ještě jednou na Štěpána.

Jako větší chystali jsme se po dárcích na cestu do sboru na půlnoční bohoslužby. Tam se ještě jelo elektrikou, ale zpátky byl již čas ticha a bez provozu. Rádi jsme šli pěšky. Aut bylo málo – jejich kola ztišil sníh - a my jsme si povídali o dárcích, přátelích a těšili se na pozdní čaj a pečivo.

Tyto vzpomínky se mi v rychlosti mihly v duši, aby připomněly mládí a pohodu. A byly i hlavním podnětem udělat podobné hezké Vánoce našim dětem spolu s manželem Lubou v pěkném domě v Melbourne, který Luba rok od roku vylepšoval. Někdy se opravdu tak ochladilo, že bylo příjemné dát si tu oblíbenou rybí polévku a pak řízky z kuřat i ryb s pravým bramborovým salátem. Později se připojil i předkrm z raka a ústřic a k tomu šampaňské, které chutná v létě nejlíp.

Ale když byly naše krásné roky tradic v nejlepším, přišel náhlý zlom. Bleskem skolil siláka Lubu nemilosrdně mrtvicí. Stalo se tak cestou do Argentiny. A tak se vrátil z nepodařeného setkání s bratrem Františkem z Chile a už se z nemoci nevymanil. Bojoval o trochu pohybu a zvuků z hrdla, ale po roce přišla další mrtvička a vlnovka zotavování poklesla. Přesto se podařilo mít Vánoce s Lubou dvakrát doma. Bylo to malé vítězství být zase pohromadě kolem stolu, ale v pozadí stál ošetřovatel a u stolu byly dvě kolečkové židle – Luby a Jirky. I známí došli. Díky ohromnému úsilí všech držela se nálada jakoby se vše dělo stejně, ale v nitru to byly nervy. Jak by ne. Lubova zarmoucená a nemocí pokřivená tvář, nehybné ruce a ústa bez zvuku. Ale oči vyjadřovaly odevzdanost a vděk. Stromeček zářil, dárečky se rozbalovaly. Nutili jsme se do humoru až se nám podařilo tátu rozesmát. Ale po Vánocích se už zase objevovalo v deníku jeho hláskování – už abych šel, nenech mě takhle trápit, představ si dva roky být nehybně na hromadě...

checkusouttravel
Czech Republic Specialist

Specializujeme se na -

Letenky z Austrálie do Prahy/Vídně
Ubytování, Túry, Výlety,
Lázně, Atrakce, Transport v Praze a z Prahy/Vídně

Letenky z Evropy do Austrálie
Ubytování, Túry, Výlety,
Atrakce, Transport v Austrálii a Tichomoří

Cestovní pojištění
Super servis

Více informací -

www.checkusouttravel.com.au
(cestování z Austrálie)
www.checkusouttravel.cz
(cestování z ČR)

E-mail: info@checkusouttravel.com.au

Tel: 1300 794 543

ČESKÝ DIALOG
objednávejte na adrese strizovska@seznam.cz
v Austrálii k objednání také na adrese Jana Růžička
82 Cardwel Str., Arakoon, NSW 2431
e-mail: Ruzickajana@yahoo.com.au

Pak přišly první Vánoce bez Luby. Protože to bylo pouze šest týdnů po jeho odchodu moje statečné děti a dobří přátelé vyvinuli nadmíru laskavého úsilí zmírnit situaci. Byly to Vánoce smíření se se situací s Lubovým vytouženým klidem, s koncem denního dojíždění do nemocnice na 6 až 8 hodin, s hláskováním vzkazů dětem, známým a pro obchod. Byly to Vánoce nejsilnějšího vzpomínání na všechno dobré, co jsme společně prožili a udělali. Byla to také první světlá chvíle na cestu k novému životu pro naši zmenšenou rodinu. Děti se rozhodly včetně Jirky pokračovat v tátově díle a společně pracovat v obchodě „Paint Spot“, který Luba založil. Ale abych neskončila nostalgicky - přišlo pak ještě dalších patnáct Vánoc. O některých jsme pohromadě nebyli - to když někdo odejel za moře lyžovat. Ale pak zase přišly krásné Vánoce, kdy si Pavel i Marjánka přivedli poprvé k vánočnímu stolu své vybrané partnery. Pak přišly milé Vánoce s prvním vnoučkem Anthony, které se slavily v dceřině domě. To už začal nový zvyk: stěhovat se na každý rok do jedné ze tří vzniklých rodinných domácností. S potěšením sleduji, že se na stole stále objevují tradiční chody a náladu doplňují české koledy. Nechybí ani pečení několika druhů vánočního pečiva, horko, nehorko, i kdyby to mělo být v plavkách.
Na letošní Vánoce přibylo nám děťátko od syna a tak by měl děda Luba radost z pokračování jména rodu Šustek.

Oslavíme tedy narození našeho malého jezulátka vymodleného u toho v Praze a budeme vděčně zpívat “..nám, nám narodil se...”.

EXCLUSIVE Bohemia
HAND MADE CRYSTAL

Český ručně broušený olovnatý křišťál

dekory lehké - jednodušší, i bohaté; klasické a moderní - dle představ a přání našich zákazníků

www.bohemia-exclusive.cz

V katalogu naleznete rozsáhlý sortiment tvarů a velikostí. Nechte se inspirovat výběrem z více než 300 možností. Každý výrobek je originálem.
Objednávky přijímáme faxem nebo e-mailem.
Rádi vás také přivítáme v naší nové dílně na Vysočině na adrese Chlum 173, 582 35 Lučice.

Tel.: +420 569 489 512, Fax: +420 569 432 385, Mobil: +420 602 192 784
E-mail: info@bohemia-exclusive.cz

Co nám říkají a dávají VÁNOCE

Milan Dubský

Čas a krajina Vánoc - je to zvláštní krajina. Není ohraničena zeměpisnými souřadnicemi. Vánoce se slaví tam, kde vládne zima a k zemi se snáší sněhové vločky, i v zemích kde je teplo, pod jasným svitem hvězd Jižního kříže, když se octneme na jižní polokouli a chodíme, aniž si to uvědomujeme hlavou dolů. Řekl bych, že tyto největší svátky v roce mají souřadnice více z oblasti srdce, citu, dobroty a lásky a místo, kde žijí aktéři těchto oslav, není až tak důležité.

Přišly prosincové dny a v Česku, ale nejen v naší zemi si lidé připomínají a budou prožívat i slavit Vánoce. Přinášejí nebo by alespoň měly přinášet radost a pohodu. V našich zeměpisných šířkách vytváří vánoční náladu nejen odpočívající zimní, ne vždy zasněžená krajina, ale i tradiční zvyky spojené s Vánoci. Jsou osobité a jiné v každém národě a dokonce i v rodinách. Vánoční stromek v domě či bytě se k nám dostal z Německa. Vánoční stromy na náměstích je moravská a česká tradice, kterou učinil známou spisovatel Těsnohlídek. Předvánoční chození Mikuláše s čertem a anděly je známo od 12.století. Největší radost ovšem přináší tradice dávání dárků. Z kronik je písemně doloženo, že první dárek v Čechách o Vánocích dala králi Jiřímu z Poděbrad jeho druhá manželka Johana. Byla jím kniha, bohatě zdobený kodex s česky psanými modlitbami. Dnes se nachází bohužel v soukromé sbírce mimo českou zem. Jinak, jak víme, dárky Ježíšovi přinesli do Betléma nejen pastýři a prostí lidé, ale i bohatí králové z východu a Afriky.

Štědrost k Vánocům patří. Byla patrná i ve vztahu k přírodě i v ní žijícím tvorům, jak to krásně sepsal náš spisovatel K.J.Erben v básni „Štědrý den“.

Hoj, ty štědrý večere,
ty tajemný svátku,
cože komu dobrého
neseš na památku?
Hospodáři štědrovku,
kravám po výslužce,
kohoutovi česneku,
hrachu jeho družce.
Ovocnému stromoví
od večeře kosti
a zlatoušky na stěnu
tomu kdo se postí.

Naše duše i mysl se v tomto čase stávají citlivějšími, vstřícnějšími, tolerantnějšími nejen k našim nejbližším, ale i k ostatním potřebným lidem. Těch si v průběhu roku příliš nevšímáme. V tom je velký přínos Vánoc

a jejich trvalý vklad. Vánoce, jak je slavíme v současném světě, ať v Evropě, Austrálii, Americe, v Asii nebo v Africe mají křesťanský háv. Ale tyto oslavy mají svůj původ v dobách starších, pohanských, jako oslavy slunovratu, přípravy přírody po zimním odpočinku k probouzení. Tedy dávno před narozením Krista. Církev si je přivlastnila a pokřesťanštila je. Vylepšila je o řadu nových přívlastků a obohatila o poezii legend, okouzlením a dojímavostí chudoby nejen samotného Ježíška narozeného v prostém chlévě v kolébce na seně, pastýři, řemeslníkem, truhlářem Josefem, snoubencem a ženichem Panny Marie i pěstounem Ježíše. Panna Maria počala Ježíše jako panna před porodem, zůstala pannou při porodu i po porodu. Je však bohorodičkou, což je jedním ze čtyř mariánských dogmat, které požehnal a schválil efeský koncil katolické církve roku 431. Další podobou je pokora v postavách tří králů, kteří se přišli poklonit jeho chudobě a přinesli dary jako symboly rozdávané potřebným. Proto se také naše láska, dobrota, pokora a zapomnění na křivdy proměňuje v dárečky a dary, které dáváme pod vánoční stromeček dětem, blízkým a milovaným. Naše babičky myslely nejen na lidi, ale i na přírodu a tvory boží. Dávaly ovoce a jiné dobroty do zahrady a na zápraží domů, aby i boží tvář pocítila dech i ducha Vánoc. Ačkoliv je v České republice jen 32% občanů hlásících se ke katolíkům, slaví Vánoce téměř ve všech rodinách. Postarali se o to v době minulé také obchodníci. V Česku pak v posledních 15 letech řetězce super a hypermarketů, které již celé týdny a nyní již i měsíce před nimi vyvádějí věci neslýchané, jen aby navodily atmosféru pro nákupy dárečků. Předvánoční atmosféra je navozována dále nejen kalendářní zimou, ale i chladnějšími dny a sněhem, který mívá v posledních letech v našich zeměpisných šířkách častou absenci.

V každé zemi se zvyklosti a obyčeje trochu liší. V křesťanském pojetí se hlavními vánočními svátky staly 24. prosinec jako Štědrý den, dnes slaven v ČR jako svátek s placeným volnem. Po něm 25. prosinec Boží hod vánoční a 26. prosinec Štěpána. Ale vánoční atmosféra a duchovní krajina Vánoc začíná již v prosinci Adventem. V jeho průběhu mají svátek důležití svatí. 30. listopadu sv. Ondřej, 4. prosince sv. Barbora, 6. prosince sv. Mikuláš a 13. prosince sv. Lucie. S těmito jmény jsou spojeny četné odkazy, zvyky a legendy. Ondřej a jeho bratr Šimon byli rybáři v galilejské Betsajdě. Ondřej je patronem sedláků, rybářů a nevěst.

Den, v kterém se věští dívkám, zda a za koho se provdají, svátek sv. Barbory se slaví pouhé dva dny před Mikulášem, který ji trochu zastiňuje. Svatá Barbora je patronkou horníků, slévačů, stavařů, pokrývačů, tesařů, architektů, kameníků, kuchařů a řezníků. V ten den dávají dívky větvičku třešně do vázy a podle toho v kolikátý den do Štědrého dne vykvete, v tolikátém měsíci potká dívku štěstí a vdá se. Dívkám, jež nejsou pannami prý nevykvetou.

Četné legendy o svatém Mikuláši, tradice a jeho oslavy jsou výrazné. V roce 300 n.l. byl biskupem v turecké Myře. 6. prosinec 347 n.l. je údajně dnem jeho smrti, když byl léta před tímto datem žalářován a trýzněn nekřesťanskými vládci. Jedna z legend říká, že bohatý šlechtic poslal své tři krásné dcery do veřejného domu, aby si jako nevěstky vydělaly na věna pro své ženichy. Mikuláš hodil jedné noci oknem každé z těchto žen sáček se zlaťáky, aby mohly skončit s tímto nejstarším ženským řemeslem a vdát se. Svatý Mikuláš je patronem mnoha profesí, od soudců, mlynářů, sládků až po obchodníky. Patronuje také četná města, země, je ochráncem proti povodním a ztroskotání na moři. Mikuláše znají snad všechny děti i když podle kontinentů a zemí pod různými jmény. V Americe jako Santa Klaus, ve Francii jako Papa Noel. V Rusku se nenaděluje na Štědrý den. Dárky přináší Děda Mráz na Nový rok. Ve Finsku mají Joulupulukki, postavu oděnou do kozlí kůže.

JOSEF CHROMY
TASMANIA

"Star of 2008" - Australian Wine Business Magazine - Joe Chromy
"Sweet Wine of The Year" – Sydney Morning Herald. Josef Chromy Botrytis Riesling
"Best Value For Money Red Wine" - Good Australian Wine Guide. Pepik Pinot Noir
"Josef Chromy DELIKāT Riesling - A great All rounder" Hobart Mercury

The Josef Chromy cellar door restaurant, vineyard and winery is located at Relbia, a fifteen minute drive south of Launceston in Northern Tasmania and just a short distance from the Launceston Airport.

Josef Chromy OAM (Medal of the Order of Australia) is recognised for his commitment and contribution to quality food and wine in Tasmania.

Producing elegant wines from premium cool climate fruit. Varieties grown include Pinot Gris, Sauvignon Blanc, Chardonnay, Riesling, Gewurtztraminer and Pinot Noir. Additionally the production of premium sparkling wine and Botrytis Riesling, make for an expansive and exciting portfolio.

In just 2 short years Josef Chromy Wines have amassed over 9 trophies and 90+ medals making it one the most successful launches in the history of the Tasmanian Wine Industry. For wines sales or restaurant bookings please contact:

Josef Chromy Wines Pty Ltd
370 Relbia Road Relbia
Tasmania, Australia 7258
Phone: + 61 (0) 3 6335 8700 Fax: + 61 (0) 3 63358774
Email: wine@josefchromy.com.au Web: www.josefchromy.com.au

www.leadersmagazine.cz LEADERS

Na Apeninském poloostrově naděluje dárky žena, hodná čarodějnice Befana, ale až 6. ledna.

13. prosinec je svátkem sv. Lucie. Je jednou z katolických i pravoslavných svatých. Uctívají ji i církev anglikánská a luteráni. Narodila se v roce 284 n.l. v Syrakusách na Sicilii. Její rodina byla bohatá, ale Lucie rozdala svůj majetek i věno chudým. Vynikala krásou. Byla křesťankou. Aby si nemusela vzít pohanského ženicha, vydloubla si oči. Tak praví legenda... Panna Maria jí vrátila oči ještě krásnější. Je patronkou slepců, nemocných dětí, nevěstek a advokátů.

K Adventu patří také výzdoba adventními věnci. Tento zvyk je starý více jak 150 roků. Zrodil se údajně v Hamburku, kde jej v podobě dřevěného kola zavěsil poprvé Johan Heinrich Wichiem do slámou pokryté ratejny záchranného ústavu pro opuštěné děti. Kruhový tvar symbolizuje slunce a věčnost. Nemá konec. Na vchodových dveřích mnoha chalup a domů v Česku jsou vidět vánoční věnce a v předsíních se čtyřmi svícemi visí v horizontální poloze. První se rozzáří na první adventní neděli, pak druhá, třetí, až dojde na poslední svíci, která se zapaluje na poslední neděli před Štědrým dnem.

Také jmelí patří ke krajině Vánoc. Věčně zelené tajemné rostliny si všimli již Keltové. Roste vysoko v korunách stromů, její plody, bílé bobule, svítí jako perly. Dozrávají právě v prosinci. Podle pověr nebo víry chrání před ohněm, přináší štěstí, jako podkova nebo čtyřlístek. Podporuje údajně plodnost. Proto se pod ním dvojice líbají v naději, že přijde odvaha, štěstí a láska.

Ke zřetelné vánoční tradici patří betlémy. Tu měl založit v roce 1223 svatý František z Assisi v italské Umbrii. V Praze byl první betlém k vidění v roce 1560 v dominikánském kostele sv.Klimenta. V době osvícenství koncem 18. století opustily jesličky s Ježíškem kostely a objevily se ve vesnicích a městech. Základní figurky tvořili Ježíšek v jesličkách s Pannou Marií, Josefem, oslíkem, pastýři s ovečkami a tři králové. Vánoční stromky přišly až po betlémech, ale nakonec splynuly oba jako symboly Vánoc.

Ještě k postavám Tří králů. Slaví se až 6. ledna. Je to lidový název pro křesťanský svátek Zjevení Páně, takže by se do betlémů měli dávat až po Vánocích, po Novém roce. Ale patří natolik k betlému a tradici, že jsou jeho trvalou součástí, ať jsou jejich figurky a prostý chlév vytvořeny ze dřeva, papíru, malované, modelované z hlíny, odlévané i jakkoli jinak. Ale Tři králové jsou postavičkami nesoucími symbolické poselství. Prostí pastýři byli už zpátky u svých stád, když do Betléma přicházejí tito mudrci, králové, kteří z pohybu a postavení hvězd již předtím vyčetli, že se narodil velký král v Izraeli. Jsou to jinověrci a cizinci, učenci, bohatci a přinášejí bohaté dary. Scéna jakoby ukazuje klanění vládců vazalských zemí novému, v jejich úvahách mocnějšímu králi. Mnohde se na futra dveří, u nás i leckde jinde, píší křídou 6. ledna písmena K+M+B. Ale nejsou to začáteční písmena jmen Kašpar, Melichar, Baltazar. To je pozdější výmysl. Písmena jsou zkratkou významu slov ve smyslu pán, Kyrios /řecky/ Kristus. M pak znamená obydlí, latinsky Mansionen a B Benedicat požehnání. Kristus – Mansionem - Benedicat – K+M+B. Ale lze jim dát a také mají řadu dalších významů. Např. znamenají tři fáze lidského života. Jeden je mladý, druhý zralý muž, třetí je stařec. Mladý král je králem budoucnosti. Na obraze slavných malířů má zelené roucho naděje. Králem přítomnosti je král stařec. Přejde do spánku smrti. A krále minulosti představuje zralý muž. Proti starci je mladý. Ale zralost a plnost přichází podle gotických představ v hodině smrti. Ta zastavuje také čas života a v této plnosti pak zůstává.

Daly by se popsat ještě další stránky o Vánocích, zvycích a obyčejích, které se k nim vážou. Například o štědrovečerní večeři, o hvězdě betlémské, o Herodesovi, o bibli - nejčtenější knize v dějinách a mnohých jiných. To všechno tvoří krajinu a čas Vánoc, nejen jako skutečnost kolem nás, ale také v našich myslích, vzpomínání, přáních, tužbách i zklamáních, zániku i zrodu nového života a nadějí.

Vánoční krajina a její čas by nás proto mohly a měly vést také k rozjímání a meditaci o našich vlastních životech, našem konání, úsilí, snahách a směřování k dobrým cílům s hodnotami, které nejsou módní, moderní nýbrž prověřené, trvalé a stálé.

ČESKÉ FILMY, SERIÁLY, POHÁDKY, HUDEBNÍ POŘADY

$4/DVD

**Budete-li mít zájem,
velice ráda zašlu celý seznam.
Stačí jen zavolat na 83616903
a zanechat Vaše jméno a adresu.
Nebo můžete psát na
filmyapohadky@seznam.cz**

VÁNOČNÍ SVÁTKY V USA

Frank Nykl

Víte že - oslava Vánočních svátků v USA vznikla mimo jiné i díky Moravským bratřím?

Moravští bratři, potomci Jednoty Bratrské (Unitas fratrum) byli těmi, co před náboženským pronásledováním v Čechách odešli roku 1722 nejdříve do Saska. Tam založili první osadu Ochranov (Herrnhut). Protože se však politická a náboženská situace zhoršovala i v Sasku, rozhodli se hledat nový domov, kde by mohli svobodně vyznávat svou víru a vykonávat misionářskou činnost. Nejvhodnější se jim zdála být Severní Amerika.

A tak první vlna moravských osadníků zamířila do Ameriky. V roce 1734 připlula první skupinka deseti vybraných Bratří do Georgie. Další rok přicestovala i druhá skupina pod vedením biskupa Davida Nitschmanna, rodáka ze Suchdolu na Moravě, která se skládala z dvaceti pěti osob, které povětšinou pocházely z Moravy nebo z Čech.
Mezi osadníky v Georgii se však rozrůstaly nepokoje a tak se Moravští bratři rozhodli v roce 1740 přesídlit do Pensylvánie. Tam také v údolí řeky Lehigh vybudovali svůj první společný dům („Gemeinhouse“) a kostel.
V roce 1741 osadu navštívil hrabě Nikolaus Zinzendorf (1700 – 1760), jejich saský ochránce, který dal osadě jméno Bethlehem. Od té doby se Bethlehem stal střediskem misí Moravských bratří mezi Indiány, a časem vzniklo na území USA i mnoho dalších osad jako Litiáz, Nazareeth nebo Gnadenhűtten.

A jaký byl přínos Moravských bratří pro kulturu Spojených států? Bratři prosluli nejen jako úspěšní misionáři, ale založili také první ženskou kolej v USA. Prostřednictvím své osobité „Moravské “ hudby se Američané mohli poprvé seznámit s mnoha českými a evropskými skladateli.

Dnes už málokdo ví, že Vánoce byly na americkém kontinentě zpočátku slaveny jen prvními moravskými osadníky. Říkali si Moravians a byli to protestantští křesťané z dnešní České republiky. Jejich Vánoce v místech - v kolonii v Bethlehemu v Pensylvánii a Winstom Salem v Severní Karolíně na začátku roku 1800 byly velice slavné. Nicméně, jejich moravská hvězda ještě stále neslavila velký úspěch až do roku 1850.

V průběhu desetiletí před Občanskou válkou, nastal čas veliké expanze Spojených států. Vánoce byly v tomto prudkém rozmachu odloženy a bylo možno je slavit u protestantů i katolíků stejně. Během roku 1850 se Vánoce začaly vynořovat jako součást národního náboženství a kulturních oslav. Ale ještě to nebyl úředně stanovený národní svátek, nebyl obchodně podchycen, byl to jen svátek zdobení venkovních dveří, které byly vidět pouze ve dne. Z vánočních stromků s ozdobami a svíčkami měli američtí puritáni obavu kvůli vzniku požáru.

Ale od roku 1870 Občanská válka změkčila puritánský odpor k vánočním oslavám. Přesně 26. června 1870 vyhlásil Kongres Spojených států Vánoce za federální svátek. Tento zákon byl podepsán samotným prezidentem Ulysses S. Grantem. Během dalšího desetiletí rozmachu byly v rodinách stavěny a zdobeny první vánoční stromky.

Mše se svíčkami se ale přesto stala tradicí až s příchodem 19. století. Byli to opět Moravští bratři, kteří založili tuto tradici podle slov metodisty Johna Wesleye: "Bůh je světlo a skrze něho není žádná temnota." První skupiny českých přistěhovalců do USA před rokem 1848 přicházely často po několikaletém pobytu mimo Moravu z německy mluvícího Rakouska a Německa a staly se statisticky součástí tehdejšího německého vystěhovalectví. To znamená, že už vlastně mluvili jen německy.

To mi nedalo a tak jsem na nedávné přednášce profesora Černíka na velvyslanectvi Spojených států vznesl po jeho přednášce dotaz: „Pane profesore, je možné, že dnešní Moravští bratři (Moravian Brothers) v Americe ještě vědí odkud vlastně pocházejí a kde jsou jejich kořeny?“ Na to mi odpověděl pan profesor takto: „ Ano, církev Moravských bratří v Americe velice dobře zná svůj původ a jsou dodnes hrdí na malou zemi uprostřed Evropy odkud pocházejí jejich předkové.“

První vlna emigrace Moravských bratří do Ameriky, která už sice přicházela z Německa, se nikdy nevzdala svého názvu Moravians a dodnes tito lidé dokáží (na rozdíl od běžného Američana), na mapě Evropy ukázat na zemi odkud přišli, na Českou republiku. (Ale, ruku na srdce, kdo z našich průměrných obyvatel ví, kde leží třeba stát Idaho?)

„Howdy from Texas/Jak se máš“

V červnu tohoto roku vyšla u příležitosti Konference Společnosti pro vědy a umění, která se konala v Texasu, poutavá kniha Evy Střížovské „Howdy from Texas/Jak se máš“. Autorka reportážní sondy do minulosti, ale hlavně do současnosti Čechů v Texasu, putovala pár měsíců po středním, východním a jižním Texasu a navštěvovala místa, kde žijí potomci českých přistěhovalců. Měla možnost poznat zblízka jejich současný život a nechat si vyprávět o tom, jak jejich předkové do Texasu (většinou z Moravy) přišli a jak žili. Pobyla v mnoha domácnostech, mluvila s pamětníky i se zástupci mladé generace. Prostudovala množství písemných materiálů i knih týkajících se jedinečnosti fenoménu budování nové vlasti tisíce mil od původní domoviny, a navíc v tak specifickém státě jako je Texas. Kniha je dvojjazyčná, tedy vhodná i pro studenty českého a anglického jazyka, a je doplněna množstvím fotografií.

Větvička pro Barborku,
rozkvete doma v horku,
mám se ptát?
Dávno už nejsem dnešní,
potěší kvítka z třešní,
má mě rád?

Tři oříšky pro Popelku

Luděk Ťopka

Tenhle příběh mám od své vnučky Margaret, která pracovala po dva roky v kalifornském San Diegu jako ‚au pair' u jedné mladé rodiny s dvěma dětmi - čtyřletou Barbarou a dvouletým Davidem. Dalším členem týmu byl i roční zlatý retriever Danny, milé, přítulné, ale trochu neukázněné štěně. Dále si to ale vyslechněte již přímo od ní...

Pán domu, kterému jsem směla už od počátku říkat Bert a on mně Peggy, měl slušný job v jakési bance a jeho manželka Cindy pracovala jako real estate broker. Zkrátka střední společenská vrstva. Obývali hezký dům uprostřed asi stodvaceti akrové zahrady v příjemné a čisté části města.

Asi půl roku po mém příchodu do rodiny měla Cindy, plným jménem Cinderella, tedy česky Popelka, oslavit své třicáté narozeniny, a to právě na Boxing Day, 26. prosince. A tu si Bert vzpomněl na ten film s Libuškou Šafránkovou, který v anglické verzi viděl na jednom z DVD, které jsem si přivezla z domova, a dostal originální nápad.

Nechal si v italské cukrárně na Grape Street vyrobit z mandlové hmoty tři krásné lískové oříšky o velikosti asi půldruhého inče připojené k zelené snítce s lístky ze stejného materiálu. Vešla jsem do kuchyně právě ve chvíli, kdy se chystal krabici zase zavřít, takže jsem ten pestrý sladký výtvor ještě stačila zahlédnout. Prozradil mi, že je to jeho speciální dárek manželce k narozeninám a musela jsem slíbit, že to neprozradím. Pak mne požádal, abych tu věc uložila v původní krabici a na talíři do ledničky v mém pokoji, aby tak dárek zůstal až do onoho večera v chladu a utajen. A právě to se ukázalo jako chyba!

Následující dopoledne jsem měla jednu chvíli dost práce s malým Davem. Ten se tak zmazal čokoládou, že jsem ho musela celého vykoupat a děvče nechat po tu dobu jen s jejími hračkami a psíkem Dannym ve svém pokoji. Chvíli byl klid a ticho, ale právě když jsem kluka vytáhla z vany a zabalila do osušky, ozval se od vedle třesk nádobí a hned na to pláč.

S mokrým pacholetem v náruči jsem vletěla do pokoje a spatřila otevřenou ledničku a na podlaze rozvalenou krabici a střepy malovaného talíře se zbytky Bertova dárku. Na taburetku před toaletním stolkem vzlykala Barbína a v koutě ležel Danny, koukal provinile a olizoval se až za ušima.

Bylo mi to jasné, zvědavá holka objevila podivnou krabici, upustila talíř a o ostatní se postaral pes. Horší bude, že nové tři oříšky tak rychle nikdo nevyrobí. Bylo mi to hrozně trapné a nijak jsem se netěšila na Bertův příchod. Dobrá, je to moje vina, neměla jsem nechat malou bez dozoru a škodu prostě nahradím.

První přišla domů Cindy, a protože nevěděla nic o účelu ztracené sladkosti, vzala to s humorem: „No a co, aspoň si Danny pochutnal a Bert se bez toho obejde. Beztak mu už v pase začíná růst pneumatika!" Slyšela jsem to ráda, ale vůbec se netěšila až otevře dveře on.

A opravdu nebylo na co! Popadl se za hlavu a pronesl pár slov, která jsem v žádné hodině angličtiny neslyšela, ale podle síly hlasu a pohoršeného výrazu ve tváři jeho ženy jsem usoudila jejich nepřeložitelný význam. Když se po pár minutách poněkud uklidnil, dověděli jsme se důvod. On totiž včera jeden ten „oříšek" rozkrojil a vložil do něj narozeninový dárek pro svou milovanou ženu – zlatý prsten v kombinaci zlata a platiny s malým briliantem. Stopy té operace pečlivě zahladil a těšil se, jak Cindy překvapí.

„Ten posranej prsten mě stál pět táců!", křičel, „Five bloody thousand bucks, you undersand Peggy? How could you pay for such a loss, uhm?"

Když jsem si uvědomila co to znamená, spadlo mi srdce do kalhot (tedy do spodních kalhotek, bylo horko a měla jsem na sobě jen krátkou sukni) a z očí byla v mžiku tuplovaná Niagara.

„Klid, Peggy," změkl Bert, „není třeba plakat! Ten prsten má přece Danny v žaludku, takže počkáme, až z něho zase na druhým konci vypadne. Váš trest a úkol bude pozorně psa sledovat a nepropást ten okamžik. Kupte naproti v drogérii lahvičku ricinového oleje, nechte si poradit dávku a dejte ho Dannymu do jeho oblíbenýho mlíka. Tím to, doufám, trochu urychlíme."

Šťastná, že to dopadlo jen takhle, sledovala jsem Dannyho vyměšování opravdu svědomitě. Sbírala a ukládala jeho exkrementy v plastovém kbelíku od marinovaných krevet. Večer jsme s Bertem celou zásobu analyzovali, ale bez výsledku. Když se šperk neobjevil ani další den, nechali jsme psa na návrh Cindy u zvěrolékaře rentgenovat. K mé hrůze byl nález negativní. Jediným výsledkem naší snahy bylo, že Danny ztratil třetinu své váhy a já jakoukoliv naději.

U vánočního stolu a nad talíři s pečeným krocanem jsme večer seděli všichni tiše a bez řečí. Nálada byla na bodu nula a všem nám tanulo na mysli jen jedno: kam se ten prsten poděl? Když došlo na kávu a děti měly jít do postýlek, odběhla od stolu Barbína a zmizela nahoře v dětské ložnici.

Než jsem stačila vstát, abych uložila malého Davida, byla malá zpátky, postavila se před svou mámou s ručkama za zády: „Dear mum, I wish you health and happiness. We all love you very much". Pak natáhla ruce před sebe a se zářícíma očkama dodala:

MALÁ VÁNOČNÍ SOUTĚŽ S HÁDANKOU
Víte odkud jsou verše v záhlavích následujících stránek? Zašlete jméno autora a díla na adresu Čechoaustralana, vylosovaný výherce obdrží vánoční dárek z Prahy!

„And this is my Christmas gift I have found for you!“

A v tu chvíli jsme všichni nevěřícně zírali na lesklý prsten s kamenem, zářícím na těch drobných dlaních.

Jak přišla Barbie k tomu prstenu, když ho pes zhltl a my jsme ho nenašli? Vysvětlilo se to jednoduše. Našla ho prý ho „...u garáže, kde ho Danny vykakal, když se Peggy nekoukala!“ No, konec dobrý, všechno dobré, takže Popelka svůj vánočně-narozeninový dárek včas dostala a myslím, že jí vůbec nevadilo, že ho nenašla v oříšku a byl opravdu trochu „shitted“.

Vánoční

Milan Dubský

Jak hvězda tiše padající
prolétá touha naším vědomím.
Po něčem novém, dalším, vzrušujícím.
A neplatí, že o to nestojím.

A přesto můžeme žít v klamu,
že více dárků větší lásku značí.
Že rozhřešení přijde, jako v chrámu,
a naše hříchy nějak zaonačí.

Je toho mnoho na seznamu,
co by měl člověk pod stromeček dát.
Co předsevzetí už jsme měli v plánu,
opakujících se jako slunovrat.

Vzpomeňme lásku našich matek
hořící jak vánoční svíce.
Všechno nám daly. Skromně, bez pozlátek.
Bez falše, tiše. Nešlo už dát více.

„ŠPIČKOVÝ PŘÍSTROJ
PRO VŠECHNY,
KTEŘÍ O SEBE PEČUJÍ...“

Navštivte:-
www.zappertech.net

Volejte:- +613 9720 0535
+61434079373

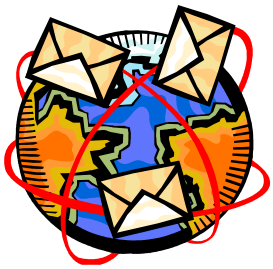

ODTUD A ODJINUD

♠ Začátkem listopadu prezident Klaus konečně podepsal Lisabonskou smlouvu i přes zásadní výhrady, které k ní má. Na jeho podpis čekala celá Evropská unie a osud ratifikačního procesu. Klaus prohlásil, že Česká republika tak ztrácí suverenitu. Část kompetence české vlády se stěhuje do Bruselu, na druhé straně republika spoluzodpovídá za vývoj celé Evropy. Podpisem Klaus ale posílil ochranu země před prolomením Benešových dekretů, o jejich zrušení některé kruhy v Německu a Rakousku silně usilovaly. Klausovo jméno nyní skloňuje celá Evropa. Mladá fronta o prezidentovi napsala, že jde o směs jiráskovského zapadlého vlastenectví, absolutního liberalismu, exhibicionizmu a vypočítavosti a s jakýmsi protimluvem dodává, že Klausovo rozhodnutí smlouvu podepsat bylo dobrým a moudrým rozhodnutím.

♠ Česká katolická kolej Nepomucenum v Římě vychovává bohoslovce osmdesát let. Za totality na ní studovali ti, kteří opustili republiku a nechtěli se podílet na marxistické výuce teologie v ČSSR. Nepomucenum absolvovala dnešní elita české katolické církve, v Melbourne známe pozdější biskupy J. Škarvadu nebo P. Esterku. Kolej se stala jedním z laureátů ceny české vlády Gratias agit 2009. Za zmínku také stojí, že P. Josef Peksa, který vybudoval naši Šumavu, odkázal její část Nepomucenu až melbournští Češi ztratí o toto rekreační středisko zájem.

♠ V Pantheonu Národního muzea v Praze vystoupila během oslavy k 28. říjnu předsedkyně Českého svazu bojovníků za svobodu Anděla Dvořáková, bránila prezidenta Klause za jeho postoj k Benešovým dekretům, kritizovala společnost pro nedostatek vlastenectví a část státní a regionální politiky pro nerozhodnost. Doslova - „těžko najdeme ve světě pokornější lokaje než jsme my: státnost a zájem občanů ať jdou k čertu, hlavně když to nese peníze“.

♠ Hlavní cenu na filmovém festivalu v texaském Austinu získal válečný snímek *Tobruk* producenta, režiséra a scénaristy Václava Marhoula. Film se zúčastnil začátkem listopadu soutěže v španělské Seville a o něco později v Damašku. V Canberře se dožívá devadesáti let Alois Mikula, ve svých osmnácti letech se ocitl jako baťovec v indickém Bangalore, kde se po vypuknutí války přihlásil jako jediný Čech do brigády himalajských Gurků a s nimi jako kulometčík prodělal bitvu o Tobruk.
Bude s filmem souhlasit?

Mám ráda věci třpytivé jak světla na vánočním stromě, ach proč to není poctivé vyspat se v ozářeném domě?

♠ V Queenslandu žijící Stanislav Berton publikoval řadu prací týkajících se zejména atentátu na Heydricha provedeného čsl. parašutisty v roce 1942, zrádců v sokolském protinacistickém odboji během války aj. Znám také jeho knížku *Smích za Železnou oponou*. Nyní mi poslal kopii zajímavého osmistránkového textu *III. odboj v Československu* připraveného pro časopiseckou publikaci.

♠ Nakladatelství Daranus vydalo 224stránkovou vzpomínkovou knihu Marty Kubišové a Kamily Moučkové *Láska za časů bezčasí.* Snad si vzpomenete, Kubišová zpívala v roce 1968 protestní písně (texty pro ni psal Petr Rada, který potom emigroval do Melbourne), Moučková byla hlasatelkou pražské televize a po okupaci vojsky Varšavské smlouvy odmítla číst zprávy. Obě disidentky byly režimem potrestány, obě ztratily práci, listopad 1989 jim bohužel nepřinesl co očekávaly, obě shledaly, že v jejich oborech se rozmohla leckdy málo profesionální pravidla.

♠ Meteority jsou jediným hmatatelným záznamem o formování naší sluneční soustavy. Ti, kteří sledují denní zprávy vědí, že v západoaustralské poušti Nullarbor dopadl meteorit nazvaný Bundaburra Rockhole, jeho průlet a místo dopadu zaznamenaly hvězdárny v Londýně, Perthu a Ondřejově. Podíl českých astronomů byl výrazný.

♠ Němci psali o návštěvě Benedikta XVI v České republice „papež na cestách v zemi ateistů“. Svatý Otec se po příletu do Prahy pomodlil česky Otčenáš a vzpomněl na sv. Václava, sv. Ludmilu a sv. Vojtěcha jako nezdolné svědky křesťanské víry, připomněl také komunisty perzekvované kardinály Josefa Berana a Františka Tomáška. Poklonil se pražskému Jezulátku, kterému přivezl zlatou korunku. Česká republika dosud s Vatikánem neratifikovala mezinárodní smlouvu, jde o církevní majetek.

♠ Češi vedou v Evropě v užívání marihuany a extáze. Bezmála každý druhý mladý Čech má s těmito drogami osobní zkušenost, vyplývá to ze zprávy evropské drogové agentury EMCDDA. Republika také patří k největším evropským producentům narkotika pervitin.

♠ Nová verze Guinnessovy knihy rekordů pro rok 2010 uvádí Zdeňka Bradáče s deseti rekordy. Např. uskutečnil světový výkon v žonglování hlavou dolu – v závěsu na hrazdě prohazoval míčky plných 50 vteřin. Sláva! Nedávno jsem se dozvěděl o tzv. Chebském knedlíku, nejde jen o jídlo, knedlík pokládám za kulturní a historický fenomén. V Chebu dělali knedlíky z bramborového těsta s přidáním sádla a česneku, dali do trouby a upekli je!

♠ Pražské dětské divadlo Minor zakončilo americké turné, hrálo dvakrát v Novém Yorku a čtyřikrát ve Washingtonu s představením *Brunclík a lev* v angličtině. Před čtyřmi roky toto divadlo navštívilo Jižní Koreu, kde odehrálo 60 představení v korejštině a zpráva praví: diváci ani nevnímali, že nehrají místní herci. Současná pražská inscenace tohoto divadla se jmenuje Konžert.

♠ Bývalý český ministr zahraničních věcí Karel Schwarzenberg (dnes představitel politické strany TOP 09) má dojem, že republika se posouvá na okraj dění v Evropě a Evropané přestávají Čechům rozumět. Republika by měla být podle něho respektována a stát se spolehlivým partnerem celého evropského společenství. Totéž, i když jinými slovy, vzkázal českému národu americký prezident B. Obama v gratulační depeši k příležitosti 28. října. To mají na mysli i prostí lidé, Jaroslav Plachý, který se narodil a žije na Slovácku, nepokládá za náhodu, že to byla velehradská pouť v roce 1985, kdy Češi a Slováci poprvé veřejně povstali proti ateistické komunistické moci. Na Veligradu vznikla Velkomoravská říše a tam byly položeny základy naší státnosti. A tento odkaz spolu s cyrilometodějskou tradicí má podle Plachého trvalou politickou hodnotu a má být zdrojem mravní obrody celé společnosti.

♠ Na listopad byl ohlášen komorní koncert v Národním domě, skupina paní Ivany Snaidr sestavila pořad z děl Vivaldiho, Janáčka aj. Musica viva, australská koncertní agentura, uvedla program na rok 2010, z Prahy pozvala smyčcové kvarteto Pavla Haase, je nazvané podle hudebního skladatele a profesora brněnské konzervatoře, který zahynul v nacistickém koncentráku.

♠ Televizní stanice SBS vysílala pořad věnovaný třem australským návštěvám slavného předválečného v Paříži sídlícího tanečního souboru Ballet Russ. Sólistou byl i Edouard Borovanský, původně z pražského Národního divadla, televizní reportáž se o něm zmínila. Během poslední návštěvy tohoto baletu vypukla Druhá světová válka, Borovanský se svou manželkou, primabalerinou Xenií, ruskou emigrantkou, zůstali v Austrálii, usadili se v Melbourne, založili taneční školu a profesionální baletní soubor. Nejprve nastudovali pořad nazvaný *Bushfire* na hudbu Oskara Nedbala. Borovanský zemřel v Melbourne v roce 1959. Položil základy baletního umění v Austrálii, marně jsme žádali Australskou poštu o vydání známky připomínající jeho přínos zdejší kultuře.

♠ Minulý měsíc uplynulo dvacet let od stržení Berlínské zdi, která nerozdělovala jen Německo, ale celý svět. Kdo si na toto rozdělení vzpomene za dalších dvacet let? Nebude to historie připomínající něco jako rozboření Kartága? A do dneška jsem si myslel, že před dvaceti lety v Praze propuknuvší Sametová revoluce patří jen nám, podle mého pevného přesvědčení díky lidem

kolem Václava Havla. Německý týdeník *Die Stern* berlínské události také nazývá Sametovou revolucí se zdůrazněním, že při nich nebyla prolita ani kapka krve. Takže šlo o bez násilí provedenou změnu likvidující východoevropské totalitní režimy. Co tomu říkají hloupě uvažující Havlovi nepřátelé, máme je i zde v Melbourne. Pravda ovšem je, že tento šťastný začátek před dvaceti lety ještě nezaznamenal "happy end", musíme počkat. Lidé si ale na demokracii zvykli i když někdy zaskřípe. Novinář Jan Macháček, dříve undergroundový kytarista, prohlásil k dvacátému výročí opět nabyté svobody, že v republice vycházející noviny jsou v úpadku, ale zato víno je výborné. V Austrálii si zasluhuje chválu jak víno, tak *Čechoaustralan.*

IP

Brno má nový památník věnovaný obětem komunismu a účastníkům protikomunistického odboje. Autory pomníku jsou manželé Sabina a Jan Kratochvílovi. Pískovcová plastika rodícího se anděla na stylizované trnové koruně ve tvaru hnízda je umístěná na 4 metry vysokém pylonu ze sliveneckého mramoru. Tři bloky mramoru, ze kterých je vystaven pilíř, symbolizují tři odboje. Památník stál přes milion korun. O jeho zaplacení se podělili jeho autoři, členové Konfederace politických vězňů, město Brno a další sponzoři.

VZPOMÍNÁNÍ

Miloš Ondrášek

Bylo to ke konci první poloviny listopadu 1989, po poledni zazvonil u nás telefon, ozval se František Váňa, abychom k nim ve dvě přišli, - důležité. Váňa byl, řekl bych, pilířem čsl. pospolitosti v Melbourne, snad i v celé Austrálii, kde jsme žili a stále žijeme, vydával tam od roku 1951 po dalších třicet let exilový čtrnáctideník Hlas domova. V době listopadových událostí vydávala noviny pro australské Čechy a Slováky již posrpnová generace, Váňa byl ale stále aktivní, založil organizaci podporující české a slovenské uprchlíky z osmdesátých let.

U Váňů se nás sešlo kolem dvaceti a rozhovor se točil jen kolem jednoho – co se v té době odehrávalo v republice a na co političtí poúnoroví exulanti čekali čtyřicet a posrpnoví dvacet roků. To byl vlastně můj první dotek se situací, ke které tehdy docházelo v Praze. Vzpomínám si zcela přesně, že jeden z okruhu Váňových přátel a spolupracovníků již ve dveřích rozzářeně křičel slogan z jakéhosi pražského protestního shromáždění: študáku máš bratry - dělníky z Tatry. To byla pro nás mana z nebes.

Krátce nato jsme byl pozvaní k dr M. Kantorovi, později se stal českým honorárním konzulem

Ponocný houkal v městečku pod okny těšících se rodin,
ach třpyť se, třpyť můj šátečku nad půvabem těch hodin.

v Melbourne, přijeli k němu tuším že tři jeho kamarádi z Prahy, politický šroub v republice povoloval a vycestování na Západ se uvolňovalo. Návštěvníci přivezli ozvučený záznam, který jak řekli, dostali v den odletu od studenta filmové fakulty, že jde o zcela čerstvý reportážní snímek. A také byl, promítnutí mnou hluboce otřáslo a na vlastní oči jsem viděl, že svoboda tluče na dveře. Šlo o záběry z koncertu České filharmonie, hrála „Mou vlast“, dirigoval Václav Neumann, „Blaník“ a „Tábor“ se dostaly do dimenzí pochodujících husitů, a jestliže si dobře vzpomínám, po frenetickém potlesku dirigent zcela neobvykle opakoval poslední báseň s netušeným zdůrazněním motivů Kdož jste boží bojovníci, to nebyl citát, ale projekce síly táborské neporazitelnosti. Neumann se obrátil zády k orchestru a dirigoval do sálu, posluchači naráz vstali a pochopili, že husitský princip se promítá v listopadu 1989 do národní budoucnosti.

Tento zážitek jde se mnou stále i když jeho naplnění se bohužel dosud úplně neuskutečnilo. A jestliže mohu dodat, hudba ovlivnila moje rozhodnutí emigrovat. Od roku 1967 jsem působil ve veterinární službě ve východoafrické Tanzanii, každou neděli dopoledne jsem tam poslouchal rozhlasovou stanici Kapské město, vysílávala ze samého jihu Afriky krásnou barokní a klasickou a často i českou hudbu. Poděkoval jsem jim tam a v jednu neděli, bylo to v listopadu 1968, hlasatel během vysílání reagoval na můj dopis a od Mysu dobré naděje oznámil celé podsaharské Africe, že pro mne hraje Sukův symfonický pochod „V nový život“. Rozhodl jsem se, že se do okupovaného Československa nevrátím a s rodinou jsem zamířil k protinožcům. Nikdy jsem nelitoval.

Vzpomínka na Jana Šedivku

Dne 18. 10. 2009 se v zaplněné aule Tasmánské univerzity v Hobartu uskutečnil vzpomínkový koncert na prof. Jana Šedivku, který zemřel 23. srpna 2009. Koncert zorganizovalo vedení Tasmánské univerzity jako hold tomuto významnému hudebníkovi a učiteli českého původu, který se zapsal do dějin australské klasické hudby. Vzpomínkové akce se zúčastnil i velvyslanec ČR Juraj Chmiel, který při této příležitosti předal vdově Jan Šedivky soustrastný dopis od ministra zahraničních věcí České republiky Jana Kohouta. Přátelé a spolupracovníci profesora Jana Šedivky oznámili založení "Jan Sedivka Scholarship in Music" na podporu mladých talentovaných hudebníků. Na slavnosti vystoupil orchestr pojmenovaný „Jan Sedivka Camerata“, zazněla Serenáda pro smyčce, Op. 22 od Antonína Dvořáka.

Jan Šedivka se narodil ve Slaném. Od šesti let se učil hře na housle. V roce 1935 nastoupil na Mistrovskou školu (pozdější AMU) v Praze k prof. Jaroslavu Kocianovi. V roce 1938 odešel do Paříže, kde získal stipendium. Zde se setkal s B. Martinů, V. Kaprálovou, R. Firkušným, J. Muchou a dalšími českými hudebními a literárními osobnostmi. Na začátku války byl společně s dalšímu přáteli zatčen a až do května 1940 vězněn. Po několika měsících v pracovních táborech se Šedivkovi a jeho přátelům podařilo uprchnout z okupované Francie a odcestovat do Maroka. Šedivka se odtud v prosinci r. 1940 dostal do Londýna. Zde jeho hudební dráha pokračovala. Začal řídit londýnské České trio a studoval u Maxe Rostala. Byl sólistou Londýnského symfonického orchestru a česká hudba tvořila vždy významnou součást jeho repertoáru.

V roce 1961 se Jan Šedivka s manželkou, klavíristkou Beryl a dalšími přáteli přestěhoval do australského Queenslandu, kde přijal místo hlavního lektora houslové a komorní hudby na hudební akademii v Brisbane. V roce 1972 se stal rektorem Tasmánské hudební akademie v Hobartu. Jeho studenti z celého světa v současnosti působí na prestižních pozicích v souborech a na nejlepších univerzitách v Evropě a Americe.

Tradice české houslové hry byla díky Janu Šedivkovi přenesena do Austrálie, kde založil mistrovskou smyčcovou školu. V roce 1966 založil Trio tasmánské hudební akademie, do jehož repertoáru zahrnul Smetanovy a Dvořákovy skladby. Jeho české kořeny a láska k české hudbě byly vždy základem jeho dlouhé úspěšné umělecké a pedagogické dráhy. Založil Smyčcový kvartet Petra, který hrál po celé Austrálii, v Evropě a Asii.

Za své zásluhy o hudbu obdržel Jan Šedivka vysoká ocenění, např. Pamětní cenu Sira Bernarda Heinze a Cenu Dona Bankse. Dostal i Řád Austrálie za zásluhy v oblasti hudby a byl čestným členem londýnské Trinity College of Music a čestným profesorem na Šanghajské hudební akademii. Byla mu udělena Zlatá medaile pražské Akademie múzických umění, obdržel i čestné občanství královského města Slaný. V roce 2008 mu ministr zahraničních věcí ČR udělil cenu Gratias Agit za šíření dobrého jména ČR v zahraničí. *(www.mzv.cz/canberra)*

Hledám Hedu Vašků z Jablonce nad Nisou.
Od nás odešla někdy kolem roku 1965, můžete mi poradit jak ji najít? smola.lbc@seznam.cz

ŽIVOT JE JEN NÁHODA

- říká zatvrzele už po třinácté autor Ante Schott

To popírá ve strategicky umístěném citátu jednoho z minulých vydání Čechoaustralana americký autor a lektor Hal Urban, který říká, že život není náhoda, nýbrž volba.

Tím termínem „život“ jsem samozřejmě ani já a určitě ani Urban neměli na mysli akt zrození, protože v tom případě bychom ani já a on neměli pravdu. V mém případě byl můj příchod na svět rodiči naplánován a nebyl tedy náhodný, ale že by to byla vždy „volba“ to jistě kritik mé „náhody“ taky nemá na mysli. Máme-li tedy oba na mysli, že výrazem „život“ je to, co po zrození následuje, musely životy nás obou být diametrálně odlišné. Dívám-li se zpětně na stránkách Čechoaustralana na svůj dlouhý a pestrý život, vidím ho naplněný celým řetězem neočekávaných náhod, kdy „volbu“ jsem si mohl dovolit jen zřídka.

Ta první a nejdůležitější byla opuštění rodné vlasti, ale rozhodně mou volbou nebylo mé soudní zplnoletění a udělení poručenství dvou mladších sourozenců v mých devatenácti letech, naše emigrace do Austrálie, těžký začátek v Melbourne jako pomocný dělník ve fabrice až po skoro oslepnutí před čtrnácti lety. Ta celá řada náhod, které mě během života potkaly –a to bez mého přičinění nebo dokonce volby – můj celý život nepochybně zpestřila a donutila mne vždy si s danou situací poradit.

Po nutně delším sémantickém upřesnění názvu mých celoživotních vzpomínek se tedy vracím k tomu, co následovalo po odbavení mých blízkých přátel manželů Pravdových do Paříže. Jistě říkám zbytečně, že po tolika týdnech nepřetržitého napětí jsem – konečně – mohl usínat klidně. V té době jsem byl ještě formálně zaměstnán svým švagrem stále doufajícím v zahájení výroby těch z Francie dovážených dlabacích řetízků, i když by to byla jen výroba licenční, kterou jsem se pro něj už pár měsíců snažil vykorespondovat. Stále mi ještě pravidelně platil malý plat, přestože jsem poslední dobu od příjezdu Milanova posla, monsieura Pekera strávil mnohem víc času u Pravdů než v jeho dílně v Kobylisích. Příjem od něho sotva stačil na krytí živobytí naší malé rodiny a proto jsem uvítal návrh Hany, že mi ponechá klíč od jejich letenského bytu, abych si tam v případě potřeby mohl kdykoliv zajít, vybrat si cokoliv z jeho přepychového zařízení, především starožitností, obrazů, stolního stříbra, a zpeněžit než to komunisté jednou zaberou. Jejich byt byl asi jeden z mála přepychových apartmánů, jehož vyplenění nacisté opominuli.

Když jsem tam byl asi po čtvrté a domovnice mě zahlédla odcházet s těžkým kufrem, zastavila mě a s předstíranou lítostí poznamenala - „Tak to už se Pravdovic z toho Slovenska asi nevrátěj, že mám pravdu? A nebyla by v jejich bytě taky nějaká maličkost pro mě?“ Samozřejmě jsem v duchu uvítal její ochotu stát se spoluvinicí na vyplenění bytu a oddechl si, když si týž večer odtáhli s manželem „maličkost“ – velké kožené kanape. Bylo to také naposledy, kdy jsem ten byt zamykal. Když jsem tam po několika dnech znovu přišel, čekala mne vystrašená domovnice před domem.

„Doktore, ani nevíte jakou máte kliku, že jste si dneska přišel později než jindy. Pravdovic byt násilně votevřela tajná policie a když před chvílí odcházeli, byt zapečetili. Děte se sám podívat. A mám je prej rychle zavolat, kdyby se tam někdo chtěl dobejvat“, dodala skoro spiklenecky. Podívat se na ty zapečetěné dveře jsem nešel a ten večer jsem znovu nemohl usnout. Jak, proboha, se mohla policie tak brzy dovědět, že místo někde na Slovensku, tráví Pravdovi divadelní prázdniny na pláži ve Francii?

Po pozdějším Jirkově vylíčení jeho neuvěřitelného chebského setkání s maltsky mluvícím českým hraničním policajtem to byla tentokrát Hana, která mi tu záhadu urychleného zapečetění jejich bytu objasnila. Byla to nepochybně její pohlednice z Nice s ulicí „De La Pompe“ poslaná soudruhovi režisérovi jménem Pompe, která způsobila, že soudruh nejen neocenil smysl pro humor, ale obratem zalarmoval pražskou tajnou policii. Jestli se Jirka pokoušel jí ten „vtipný“ nápad s posláním karty vymluvit nevím, ale vím zato určitě, že se za mé skoro zatčení Hana ani slovem neomluvila. Byla konečně ve své vytoužené Paříži s velkým kontem prozíravého otce ve švýcarské bance a co jsem „kdysi dávno“ pro ně riskoval v Praze, na to už dávno zapomněla.

Ač jsem si z hluboka oddechl, když se mi po překonání tolika problémů podařilo díky vhodně „upravenému“ francouzskému, ale hlavně maltskému pasu dostat oba Pravdovi přes hranice na kýžený Západ, nečekaný a tak promptní zásah policie znamenal pro mne akutní nebezpečí. Co když tajná policie začne vyšetřovat domovnici, aby zjistili, kdo Pravdovy v poslední době často navštěvoval a pravděpodobně i s ilegálním únikem do Francie pomáhal. Odolá domovnice říci jim jméno, které znala? Snad si uvědomí, že by to luxusní kanape z ní učinilo spolupachatelku. Dostal jsem se každopádně svou riskantní pomocí přes varování manželky Lolinky do prekérní situace a zhroutila se mi naivní naděje, že se už v dohledné době naše rodina v klidu dočká toho přislíbeného emigračního pasu do Izraele.

Pojď rozpustit mé kadeře, pojď rozžat v domě všechny svíce,
ach spátí spát v té nádheře, pojď půjdeme do ložnice...

Bylo mi naprosto jasné, že další čekání nemohu riskovat a dokonce jsem uvažoval o ilegálním přechodu hranic v naději, že se zbytek mé rodiny přece jen i beze mne dočká toho slíbeného legálního pasu a přijedou za mnou na Západ. Doufal jsem sice, že to bude Paříž, ale třeba to bude některý z táborů politických uprchlíků v Německu. Nevida jinou cestu jak uniknout hrozícímu zatčení, svěřil jsem se se svým dilema o šestnáct let staršímu bratru Lolinky a mému fiktivnímu zaměstnanci Toníkovi, který navrhl lepší cestu, jak se na Západ dostat – legálně. Už po druhé mi nabídl svou pomocnou ruku, ale tentokrát to bylo spojeno s jeho osobním rizikem.

Až do té doby jsem byl oficiálně zaměstnancem jeho mechanické firmy a stále ještě od něho dostával malý plat, který mou rodinu udržoval nad vodou.
Po konečné kapitulaci zjištěním, že francouzský patent kryjící výrobu jím plánovaného dlabacího přístroje nelze obejít, snažil jsem se korespondencí s francouzským výrobcem získat pro Toníka povolení jeho výroby v licenci. To bylo zatím neúspěšné k Tonikovu i mému zklamání. Ale švagr dostal téměř geniální nápad. Když jsme druhý den nato přijeli na ministerstvo průmyslu a v kovosekci Toník ukázal sekretářce sekčního šéfa svůj průkaz zakládajícího člena KSČ, přeskočili jsme frontu čekajících a obratem byli uvedeni do přepychově vybavené síně sekčního šéfa. Ten, informovaný sekretářkou o Toníkově členství KSČ z roku 1921 si s námi potřásl srdečně rukou a nalil nám z načaté láhve trochu piva do vinných skleniček.

„Soudruzi jsem poctěnej vaší návštěvou, co pro vás mohu udělat?“ Jeho celkový vzhled a lidový tón jeho hlasu jasně prokazoval, že se k sekčnímu šéfování dostal po únoru jen zásluhou partajního členství, i když asi ne zakládajícího, jako bylo švagrovo. Toník mne představil a během dopití a dolévání piva do křišťálových pohárů jsme sekčnímu šéfovi vysvětlili, že výroba v republice toho dosud z Francie dováženého přístroje by ušetřila cenné valuty, ale že už dnes půlroční korespondence s francouzským výrobcem ohledně patentu nepřináší výsledky.

„Snad jen osobní návštěva té firmy a ústní dojednání podmínek licenční výroby mou firmou může ten problém vyřešit“, objasnil sekčnímu šéfovi švagr a aby vysvětlil důvod naší návštěvy na ministerstvu průmyslu, dodal: „Švagr, doktor práv si podal žádost na pasovém úřadě o povolení návštěvy Francie, ale k tomu je třeba doporučení ministerstva průmyslu.“ Sekční šéf dorazil svůj půlitr a zazvonil na sekretářku, aby k mé žádosti připsala „cesta hospodářsky důležitá“. On to podepsal a když mi mohutně potřásal rukou na rozloučenou, prohodil: “Soudruhu doktore, ty Francky nějak ukecejte.“

S tříměsíční doložkou v pase jsem za dva týdny nato seděl v Orient-Expresu a odjížděl přes Cheb směr Paris.

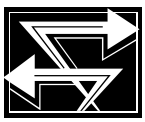

Čas

Luděk Ťopka

Je to kratičké slovíčko,
ale jedno z nejpoužívanějších
v našem životě. Kolikrát denně
je užijeme, kolikrát citujeme
a skloňujeme ve všech pádech!
Je čas k dílu a čas k jídlu,
čas letí nebo se zastavil, čas
na něco můžeme mít nebo
nemít, je čas lásky i smrti, ba na podzim a v zimě je i nečas, a dokonce může být časů i víc, takže máme například i dobré a zlé časy, na které se někdy i blýská... Ale co to vlastně je, a proč má pro různé lidi a v různou dobu různý význam?

Vědci, astronomové a matematici o něm mluví jako o čtvrtém rozměru, a my, prostý lid, v něm vidíme buď přítele, který nám dává příležitost, abychom něco stačili vykonat anebo toho prevíta, který nás nutí pospíchat a nakonec nám zlomyslně před samým nosem vyprší. Také jsme asi všichni někdy poznali, jak se minuta umí změnit v hodinu, čekáme-li na něco příjemného a radostného, a jak se smrskne na sekundy, když má přijít nějaký malér.

Je rovněž všeobecně známo, že čas není konstantní, neměnný a vždy a všude stejný. Výše zmínění vzdělanci to dokonce dokazují různými teoriemi a přinášejí složité matematické argumenty, o něž se potom mezi sebou vzájemně přou. Nemusíme ale být absolventy matematicko-fyzikálních fakult světových univerzit, abychom tuto skutečnost z vlastní zkušenosti potvrdili.

Tedy alespoň já tento podivný fenomén pozoruji již dlouho. Žasnu, jak se přímka času, v tom pomyslném diagramu kdysi jen mírně lineárně stoupající, změnila s přibývajícími léty v jakousi podivně deformovanou, čím dál strmější hyperbolu, jejíhož konce nedohlédnu. A tak, když ráno vstanu a ustelu své lože, sotva stačím poobědvat, napsat několik řádků, vyměnit s někým pár vět po telefonu, je tu večeře, chvilka s knihou a již znovu uléhám vstříc dalším nocím a dnům. Má tady vůbec smysl stlát lůžko? Má cenu se oblékat? Nebylo by energeticky úspornější zůstat v pyžamu, a třeba i v posteli?

No, to asi opravdu ne, ale přesto je mi záhadou, jak je to možné. Odpovědí může být právě to, že čas zkrátka není vždycky stejný. Jak jinak bylo možné, že v dětství byl můj den téměř nekonečný? Že jsem mohl po půldni ve škole ještě zažít tolik dobrodružství, provést tolik malých lumpáren a ještě vykonat všechno, co mi uložili učitelé a rodiče?
Učenci tvrdí, že člověk má v sobě jakési vnitřní biologické hodiny, které se se stoupajícím věkem zrychlují. Jestliže tomu tak opravdu je, pak doufám, že v sobě nenosíme žádný krystalem řízený chronometr. Chci věřit, že v nás tikají poctivé, po předcích zděděné cibule skrývající

pod svým alpakovým pláštěm to šikovné zařízení s písmenky R a A, kterým lze jejich chod zrychlit či zpomalit!

A tak vás prosím, páni psychologové, psychiatři, doktoři et item rektoři, vykoumejte, jak tou kouzelnou rafičkou pootočit blíž k tomu R! A prosím brzy, abych se toho ještě dočkal! Nechceme, abyste náš život prodloužili, to už se vám podařilo, ale jen mu trochu přitáhli otěže, aby nám tak rychle neutíkal.

Za to vám budeme my, dědové a babky, neobyčejně vděčni. Ostatně, uvítáte to jistě jednou i sami, až také z vás budou kmeti. A abych to zakončil po skautsku: dopomáhej vám k tomu Bůh!

Jak jsem se nestala motoristkou

Jana Rich

Konec roku, prosinec, Vánoce doslova za rohem. To není možné přátelé, vždyť ten stromek jsme odstrojovali teprve nedávno. No snadnější bylo rozhodně to odstrojování než strojení. Totiž když jsme ho pěkně ozdobili, dali kolem elektrické svíčičky, bylo potřeba pod stromek podvléci ty šňůry od těch svíček. Žádný problém, oba pěkně na kolena, manžel stromeček pozdvihnul, já podvlékla šňůry a bylo hotovo. No jistě, ale oba jsme pěkně u stromečku klečeli a nikde nikdo, kdo by nám podal ruku a zvednul nás. Nejdříve jsme se hezky zasmáli a potom po kolenou jsme se nakonec doplazili k pianu a už jsme stáli a mohly přijít Vánoce. Letos tuhle chybu opakovat nebudeme, i když Vánoce se budou slavit samozřejmě opět se stromečkem. Rodinka je totiž chytrá. U nás se slaví Štědrý večer, samozřejmě i s dárky a Christmas Day potom v rodině naší australské snachy. Dětičky si Vánoce užívají dvakrát. My samozřejmě také, pečení, vaření a to vše co k tomu patří.

A to jsou nákupy a to vy jistě také znáte. U nás je to trochu složitější, musím se přiznat. Ne, asi bych měla začít trochu jinak.

Bylo to již celých jedenáct let, kdy jsme se přestěhovali ze Sydney do Gosfordu. Známí, ale i přátelé se nepřestávají ptát, jak si zvykám.

Začala bych asi takhle: musím přiznat, že adresu máme téměř poetickou a určitě by se líbila straně Zelených. Posuďte i vy, kdo to ještě nevíte - Treeland Road, Green Point, ale... v Sydney mi po dlouhá léta, celou polovinu mého života, chyběl Karlův most a Hradčany a... a teď v Gosfordu přibyl ještě Harbour Bridge.

Kdykoliv "v okně zadumána zas hledím v dáli", připomíná mi manžel s varovně vztaženým prstem pohádku o "zlaté rybce a rybářově ženě", jaksi nevím, co tím myslí, vy víte? Tak mi to neříkejte.

Praha je Praha, Sydney je Sydney a Gosford je podle mého syna "God's own country". No a máme to. Konečně právě za synovou rodinou jsme se do Gosfordu stěhovali.

Když prý se člověk chce někde zabydlovat, zdomácnět, tak jedním ze vstřícných kroků k tomuto cíli je, stát se třeba členem nějakého místního klubu. Bez průkazu totožnosti to ale nejde, a ten nejbližší důkaz, který je po ruce, je ovšem řidičský průkaz. Držím dosti často tuto malou kartičku v ruce, s upřímným vděkem na ni hledím a vždy vytahuji z paměti, jak jsem k ní vlastně přišla. Nikdo jste mě za volantem ale nikdy neviděl a tak vlastně... Ne prosím, žádné nepěkné myšlenky ať vás nenapadají, ta kartička je právoplatně moje. Kdysi jsem o tom vyprávěla v Sydney, v českém rozhlasovém vysílání 2EA SBS a tam jsem to tehdy do mikrofonu pěkně po pravdě pověděla. Jak se říká, hodila jsem se do placu a tak se posluchači dozvěděli, že se podobám panu Horníčkovi. Tedy myslím svým technickým talentem, i když i v tomto bodě byl proti mně pan Horníček génius, protože jak sám prohlásil, pro něj prý technika začíná a končí skobou, zatímco já bych raději zůstala u obyčejného hřebíku.

Bylo-li to povídání zábavné nevím, pro mne autoškola nikdy zábava nebyla a těžké sny mě začaly mučit od té chvíle, kdy jsem se dozvěděla, že mě manžel na hodiny jízdy přihlásil.

Můj instruktor je naštěstí, tedy on naštěstí stále ještě je, protože on to mé učení přežil, tedy můj instruktor byl povahy velice mírné, trpělivé, snášenlivé a měl zaplať pánbůh smysl pro humor. První jízdy jsem měla v parku, hodně brzy ráno. To, uznáte, bylo dost bezpečné. Nebo mělo být. Jak bych to vysvětlila, já jsem totiž menší postavy, no dobře, já vím, někteří mě znáte, tak jsem tedy hodně malá a tehdy k mé velké radosti byla v obouvání móda vysokých podezdívek, česky šteklí, víte jistě, co myslím. Já jsem pokud možno nosila ty nejvyšší.

Je velice zajímavé, máte-li mezi chodidlem a brzdou, nebo chodidlem a plynem - to je jedno, tedy není to úplně jedno, ale mně se to tak někdy jevilo - tedy máte-li tam 8 -10 cm dřeva nebo korku. To ale vůbec nic necítíte. Přišlápnout nebo dupnout, to vychází nastejno. Ale jak už jsem říkala, náhodou to bylo v parku a hodně brzy ráno. Po nějakém čase mě instruktor přemluvil, abych si nosila jiné boty na přezutí. Pak jsem ovšem zase těžko došlápla na pedály.

Po každé hodině jízdy, když jsem dojela před dům a vystupovala z auta, jsem byla nesmírně hrdá, ale jaksi vždycky děsně překvapená, že budu mít ještě další lekci a že ještě nemohu jít ke zkouškám. Tak jsem těch lekcí měla asi - no moc a moc, já opravdu nevím, ale pak už instruktor začínal chřadnout. Známí se nenápadně ptali, mám-li už ten řidičák. Blížily se Vánoce, svátky radosti,

Hle váš malý princ už usnul už ztich
teď táto hleď abys úkol stih
strom jak ze snů má tu stát s cinkotem od cingrlat

a tak to ten můj instruktor risknul. Vždyť i ti zkoušející jsou jenom lidi a kolem svátků budou naměkko. Ale nebyl, tedy ten, kdo se mnou dělal jízdy. Byl to drsňák, celou dobu v autě se ani neusmál. Až když jsme dojeli, tak se s úsměvem zeptal, jestli jsem viděla tu paní na přechodu. Já na to - ano, viděla, vždyť ona couvla - a on mi vysvětlil, že to bylo její jediné štěstí.

Po svátcích, když mě donutili jít tam ještě jednou, dostala jsem jako zkoušejícího opravdu rozumného muže. Zeptal se hned bez obalu: Máte svoje vlastní auto ? - Já že nemám, a on: takže budete jezdit, jen když vám manžel auto půjčí - aha - no a dal mi ten řidičák, protože on dobře věděl. Vždyť to byl také jenom mužský.

Od té doby nejdříve každým rokem za pouhých deset dolarů, později za trochu více dolarů na delší období, dnes jako penzistka již zdarma obnovuji poslušně svůj řidičský průkaz. Ta docela malá kartička je to jediné co mě spojuje s motoristy.

Tedy zpět k těm vánočním svátkům. Krom toho pečení, vaření a smažení, také kupování dárků a vůbec ty velké sváteční nákupy. No a na ty mě bude muset opět vozit manžel, který jako většina mužů nemá nakupování rád, takže musím být velice hodná, poslušná a pokud možno mu podstrojovat. Myslím, že mu zítra uvařím dršťkovou. To je nápad, co?

Jana Lightburn by ráda představila krajanům svou knihu **„ANGLIČTINA S JÚ A HELE“**.
Jú a Hele jsou populární postavičky z České televize. Kniha má tři díly, obsahuje krátké příběhy a je koncipovaná do sedmi dní v týdnu. Každý den je v angličtině s česko-anglickým slovníčkem a stejná část je také v češtině. Autorka věří, že tato kniha zaujme také děti našich krajanů pro osvěžení českého jazyka. Knihu můžete objednat na internetové adrese:- j.lightburn@seznam.cz.
Cena je 190 Kč a poštovné.

Jedinečná příležitost navštívit
JIŽNÍ AMERIKU
- pohodlně a bezpečně!

Organizovaný zájezd na 27 dní – all inclusive
Březen/Září 2010

Jetset

Volejte ***Evu Jančík***
488 Centre Road, Bentleigh 3204
Tel: 03 9563 9122, Mob: 0413 499 321
Email: eva@bentleigh.net

LETENKY A ZÁJEZDY DO CELÉHO SVĚTA
SPECIALS DO PRAHY A VÍDNĚ

V únoru 2010 zahájí svou činnost česká a slovenská Školička Sydney

Budou otevřeny 3 české a 3 slovenské třídy. Děti budou rozděleny do věkových skupin po vzoru pařížské České školy bez hranic, se kterou budeme úzce spolupracovat. Malé děti ve věku 18 měsíců až 3 roky budou mít výuku 60 minut. Předškoláci od 3 let do školního věku (5-6let) 120 minut a školáci (do 12 let) 180 minut.
Školní rok bude korespondovat s australským (kvůli prázdninám), ale školáci budou vyučováni v souladu s rámcovým vzdělávacím programem Ministerstva školství České republiky a Slovenské republiky tedy podle českých a slovenských osnov a učebnic.
Hlavním cílem výuky bude rozvoj mluveného projevu a slovní zásoby dětí v češtině a slovenštině a u větších dětí také psaní, čtení, vlastivěda a prvouka. Bude kladen důraz na udržení českých/slovenských zvyků a tradic.
Vyučovat se bude výhradně v češtině/slovenštině, tzv. metodou „total immersion“, tedy bez překládání. Bude se využívat hry, zpěvu, recitace, pohybu, čtení, dramatické a výtvarné výchovy. Děti budou mít k dispozici českou a slovenskou dětskou knihovnu Klubka.
Všechny kurzy povedou učitelé s pedagogickým vzděláním a praxí v Česku a na Slovensku.
Výuka bude probíhat v prostorách Pyrmont community centre (tam, kde se schází páteční Klubko) a s dítětem se jí bude účastnit i jeden z rodičů, prarodičů nebo vychovatelka.
Školné se bude hradit čtvrtletně podle počtu odučených hodin a budou v něm zahrnuty náklady na pronájem prostor, pomůcky, administrativu a symbolický plat učitelům. Výše školného bude upřesněna podle počtu přihlášených dětí.
Sourozenci budou mít na kurzy slevu.
V případě neúčasti dítěte na části kurzu z důvodu dlouhodobé návštěvy v Česku/na Slovensku nebo vážné nemoci, bude výše školného upravena.
Jestliže se větší polovina zapsaných dětí nebude z výše uvedených důvodů moci po nějakou dobu účastnit docházky (červenec/júl a srpen/august), může být výuka kurzu/kurzů po tuto dobu pozastavena.
Rodiče musí být členy Playgroup NSW, kvůli pojištění. Roční členství je $39 a maminky, které jsou členkami Klubka, již většinou mají toto členství uhrazeno.
Jestliže máte zájem, aby vaše dítě/děti chodily do Školičky, kontaktujte prosím Lenku Kaňovou na adrese leni.kanova@gmail.com nebo telefonicky na 0406 68 06 05 nebo (02) 80 90 01 49.

SERIÁLOVÁ MÁNIE – NEMOCNICE NA KRAJI MĚSTA

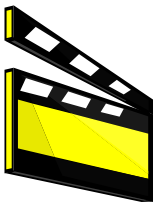

Gabriela Pavesková

Vzpomínáte na báječného, lidsky moudrého doktora Štrosmajera, na mladičkou doktorku Čeňkovou, na milovníka žen Arnošta Blažeje či na primáře Sovu? Na postavy jednoho z nejúspěšnějších českých seriálů všech dob? „Nemocnice na kraji města“ (1976) byla skutečným hitem, a to nejen v tehdejším Československu. Naprosto geniální seriálový mág Jaroslav Dietl vymyslel nejen poutavý děj, ale postavy tak reálné a nám blízké, že málokdo by dokázal na jeho dílo navázat. Po dvou desetiletích sice vznikla „Nemocnice na kraji města po dvaceti letech“ - bohužel stejně jak velká byla očekávání, tak velké bylo zklamání. Příběhy stejných postav, jen o 20 let starších, se točily především kolem privatizace zdejší nemocnice a podnikání v troskách.
Naštěstí po pěti letech (2008) byla natočena „Nemocnice na kraji města - Nové osudy“. Té se skvěle zhostila scénáristka Lucie Konášová (možná od ní znáte seriál „Dobrá čtvrť“ či nádhernou vánoční pohádku „Anděl páně“). Nové osudy navazují víceméně na starou Nemocnici, ale neztratí se ani ti, pro které je tento seriál novinkou. Scénáristka sice ponechala starší postavy, ale děj obohatila mnoha novými. Znovu prožíváme starosti – teď již – ředitele Blažeje, ale i jeho dvou synů, z paní doktorky Čeňkové se za tu dobu stala primářka formátu jejího předchůdce Sovy. Zatímco před pětadvaceti lety byla právě primářem Sovou přijímána ona, nyní se karta obrátila a ona je ta, která hledá dobrého ortopéda. Velkou změnu do jejího života přinese opětné setkání s její velkou láskou – bývalým hokejistou Rezkem. Do děje zasahuje i hlava zdejší radnice v podání Jiřího Bartošky a jeho dcery. Problémy i radosti zažívá celá parta sestřiček, sanitářů, ale i doktoři z jiných oddělení. „Nemocnice na kraji města“ je důkazem toho, že prostředí nemocnic vyvolává v lidech nejen obavy, ale především respekt, zvědavost a úctu. Když k tomu přičtete výborně postavené příběhy, není divu, že se Nemocnice stala nejúspěšnějším seriálem všech dob. Nenechte si ujít její pravé pokračování.
Budete-li mít zájem zhlédnout nejnovější „Nemocnici na kraji města - Nové osudy“ ($18), pište na **filmyapohadky@seznam.cz** nebo nechte vzkaz na 03-83616903.

Jsem 42 roků mladý muž, nikdy jsem nebyl ženatý a rád bych se seznámil s upřímnou paní nebo slečnou. Jestliže se nějaká najde, tak ať mi napíše na adresu 14 Argyle Way, Taylors Hill, VIC 3037 nebo zavolá na 0414 363 757. Jmenuji se Ivan.

Pozdrav z Bahrajn

Milí přátelé,

rád bych Vás pozdravil jménem našeho krajanského spolku v Bahrajnu, který jsme před několika týdny s místními krajany založili. Na stránkách MV ČR jsme nalezli seznam krajanských spolků a spřátelených organizací v jednotlivých zemích a byli jsme překvapeni, kolik takových spolků vlastně existuje i v těch nejodlehlejších místech planety.

Naše komunita asi 40 Čechoslováků se v Bahrajnu navzájem objevovala postupně, většina z nás do Bahrajnu přijela za prací ať jako inženýři, letušky či zdravotní sestry. Většinou jsme přijížděli sami a až postupem času jsme se mnoha náhodnými setkáními propojili v neorganizovanou, zato však velmi přátelskou a vzájemně se podporující skupinu.

Jedním z úkolů našeho spolku bylo také vytvoření internetové stránky, která by měla pomáhat jak nám v Bahrajnu mezi sebou navzájem, tak i směrem ven všem, kteří se do Bahrajnu chystají, o zemi třeba nic nevědí a kontakt na jakékoli krajany by byl užitečný. Postupně nás napadlo, proč takový prostor nerozšířit i na další země a neposloužit tak existujícím i budoucím komunitám Čechoslováků žijícím na libovolném místě na světě.

Vytvořili jsme tedy komunitní portál www.cechoslovaci.com, který je šitý na míru právě volným či organizovaným československým komunitám, členům, organizátorům či jen zájemcům o život našich krajanů v zahraničí. Rádi bychom Vás tímto na stránky pozvali a povzbudili k jejich volnému využívaní podle Vašich potřeb.

Stránky umožňují psát diskusní příspěvky, organizovat akce, zasílat soukromé zprávy či hromadná oznámení, připínat obrázky či soubory, spravovat kontakty či podobně.

Jako organizátorům krajanských spolků bychom Vám pak rádi vytvořili diskusní podtémata šitá na míru právě Vašim konkrétním potřebám.

Budeme rádi, když pro Vás a Vaši komunitu bude projekt zajímavý a užitečný a třeba i jeho prostřednictvím se o Vašem životě v zahraničí budeme moci dozvědět něco více. V případě jakýchkoli dotazů se na mne prosím kdykoli obraťte.

Se srdečným pozdravem,
za Český krajanský spolek v Bahrajnském království,

Martin Sviták

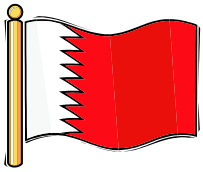

je čas kdy každý se o své sny dělí
kdy chystá se betlém chvoj a jmelí

Pradědeček na koloběžce napříč Austrálií

Z deníku Vlastíka Škvařila,
upraveno pro Čechoaustralana

Cestou do Alice Springs se přihodilo několik zajímavých věcí.

Tou první bylo překročení obratníku Kozoroha. Tím jsme opustili tropické pásmo a přestože je pořád horko, 35 stupňů přes den, je to suché horko, mnohem snesitelnější. Much je tady dost, to je pravda, ale vystřídaly komáry a to je únosnější situace. I když jsou otravné, tak neublíží a v noci spí, takže se člověk může dobře vyspat, ne jako když komáři bzučí kolem celou noc a člověk se pak může uškrábat.

Jelo se mi zase velice dobře, vítr foukal zezadu a tak jsem si ani nevšiml, že silnice pozvolně stoupala, až se najednou objevil monument s nápisem, že se nacházíme na nejvyšším bodu silnice mezi Darwinem a Adelaide. Zbývalo už jenom 24 kilometrů do Alice. Tak, a teď to bude všechno daleko lehčí! Ale kde! Nikdy nechval dne před večerem. Silnice sice pokračovala mírně s kopce, ale než bys řekl švec, tak se zvedl silný vítr a otočil se proti mně, takže jsem musel zbytek cesty bojovat proti dvacetikilometrovému protivětru. Koloběžce se nechtělo ani s kopce, tak jsem se musel nepřetržitě odrážet až k poslednímu asi kilometrovému kopci, který byl tak prudký, že i ta koloběžka musela uznat, že přes silný vítr se už nemá na co vymlouvat a jela pomalu sama. No to jsem si oddychl!

Po příjezdu do Alice jsme se rychle rozhodli, že tam zůstaneme dvě noci, protože jsme byli dost vpředu a mohli si to dovolit. První zastávka byla u "Hungry Jack". Konečně jsme si zase mohli něco koupit k jídlu a nemuseli to chystat sami. My jsme v takové situaci jako když se dříve jezdilo za hranice - vybaveni řízky, paštikovými konzervami a pecny chleba. Pro nás teď hlavní důvod spočívá v tom, že tady široko daleko nic není a tak máme jenom občas možnost si něco koupit. Jinak jsou to konzervy.

Od "Hungry Jack" to bylo jenom asi 200 metrů na kopec s vyhlídkou "Anzac Hill". Je to vlastně památník pro padlé vojáky, kteří bojovali ve všech válkách, kterých se Austrálie zúčastnila. Výhled to byl nádherný a Alice na nás udělala velice dobrý dojem. Příští zastávka byla "Desert Park" který seznamuje návštěvníky se všemi aspekty pouště. Bylo to zajímavé i když jsme pouště už projeli/proběhli předtím. Každý návštěvník dostane přehrávač a u každého místa označeného číslem si pustí informaci. Jednou zajímavou, kterou jsem měl vědět, ale nevěděl, bylo vysvětlení, proč je půda ve středu Austrálie tak červená. Je to díky velkému množství železa obsaženého v kamenech, které se za tisíce a miliony roků postupně rozsypou na jemný písek. Je to rez, která barví půdu do červena.

Ačkoliv jsme plánovali dvě noci v Alice, tak jsme si zaplatili Stuart Caravan Park jen na jednu noc. Moc se nám to tam nelíbilo, místo na kempovaní bylo malé a připadali jsme si jako bychom se přidali k dalším sardinkám do plechovky. Ale byli jsme rádi, když jsme se tam sešli s jedním kamarádem z Tasmánie, který se sem nechal na rok přeložit, aby s manželkou mohli strávit nějaký čas s jejich dcerou, která tady žije.

Ráno jsme vyrazili do města, nakoupili všechno potřebné a ještě jsme si zašli do Reptile parku, kde mají různé ještěry, hady a krokodýly. Byl jsem rád, že jsem si mohl omotat kolem krku jednoho z těch krásných hadů i když Jožka je přesvědčená, že jsem cvok. Já musím všude vlézt, všechno omakat, ochutnat, očichat, prostě poznat z co nejvíce možných úhlů. Prostě takový starý zvědavý dědek...

... Pět kilometrů před Coober Pedy se silnice stočila prudce doleva a vítr mně začal foukat přímo zezadu, zapomenul jsem na brzdy a nechal to rozjet. To byla jízda! Takovou bych si přál častěji. Nakonec jsem se musel smát tomu, že po skončení cesty jsem to necítil v nohách, ale v rukách od věčného brždění.

První zastávka byla u benzínky, kde jsme doplnili nádrže a také zavolali Viktorovi. Viktor byl jednou z hlavních postav dokumentárního filmu ČT „Hledači opálů“.

Setkali jsem se s ním už loni a tak jsme se na toto setkání těšili. S jeho přítelem Henrym, také Čechem, jsme strávili velice příjemný večer. Jsou to oba velmi srdeční lidé, prožili hodně zajímavých příhod a procestovali svět. Viktor nás zavezl na několik překrásných míst blízko města. Jedno z nich se jmenuje Breakaways. Jsou tam úžasně zbarvené kopce, dvěma z nich, které jsou vedle sebe a jeden má na sobě hodně bílé barvy a druhý je zas šedivý, se přiléhavě říká „solnička a pepřenka“. Ostatní kopce září různými barvami. Viktor nás také zavedl k plotu, který je 5600 metrů dlouhý, od Surfers Paradise v Queenslandu až po Bight blízko Západní Austrálie. Brání dingům v přechodu ze severu na jih, kde jsou ovčí farmy. Na severu je jenom hovězí dobytek, na který si dingo netroufne.

Viktor nám také ukázal opálový důl, na kterém spolu s Henrym pracovali několik let. Je to zajímavé, podívat se na vše zblízka a dovědět se věci, které se člověk jen z knížek nedozví.

Nejprve začnou s průzkumnými vrty, když najdou známky možnosti výskytu opálu, tak začne pořádný průzkum. Představuje to mnoho práce a vynaložených nákladů dostat se na vrstvu, potom to výbušninami podstřelí dost hluboko pod tou vrstvou, aby to nepoškodili a pak sbíječkami a krumpáčem opatrně rozebírají a hledají opály. Někdy mají štěstí, jindy ne, ale pracovitý člověk se z toho uživí. Mluvili jsme s několika lidmi, kteří sem přišli s úmyslem pokusit se na pár dnů o štěstí a o dvacet či třicet let později tady ještě jsou. Na to musí být nátura, každý by to nevydržel. Je to vysoce odborná aktivita, těžký život, ale pro lidi, kteří chtějí být svými pány, je to život krásný a uspokojivý. Já je osobně obdivuji a smekám před nimi klobouk. Přitom chápu, poté co jsem proběhl pouště, co je tady láká. To člověk, který nevytáhl paty z civilizace, nepochopí a vidí jenom vedra, písečné bouře a plno much. Podle některých lidí jsou tito hledači opálů sami zkrachovalci, ale pravý opak je pravdou.

Paní Thelma (63 let) by ráda navázala kontakt s českým mužem ve věku mezi 54 a 64 lety, svobodným, rozvedeným či vdovcem za účelem přátelství a trvalého vztahu. Je vdova, má pět dospělých dětí. Má světle hnědé vlasy, modré oči a je 153 cm vysoká. Thelma's phone number - 0419 863 668.

DENÍK CESTOVATELKY - ZÁPADNÍ AUSTRÁLIE

Gabriela Pavesková

Na úvod svého cestovatelského vyprávění bych ráda podotkla, že jsem se proti cestě napříč pobřežím Západní Austrálie původně dost bránila. Protože však nakonec dopadla jako můj doposud nejúžasnější cestovatelský zážitek, myslím, že by bylo dobré podělit se o své dojmy a zkušenosti se čtenáři Čechoaustralana a těm, kteří mají na stejná místa namířeno, něco málo doporučit.

Říša, můj manžel je založením dobrodruh, takže ho neodrazovalo ani ťukání si kolegů na čelo, že s malým dvouletým dítětem přece nemůžeme ujet více než 5000 kilometrů za 9 dní. Když nad tím Říša mával rukou a do plánů přidal ještě jižní cestu vedoucí pod Perth, řekla jsem, ať na celou cestu raději zapomene. Nezapomněl a nutno podotknout, že jsme zvládli vše naplánované, viděli města, projeli pustiny, prolezli skály, potápěli se ke korálům … ale to všechno postupně.

Nejdříve jsme totiž museli sednout do letadla, které nás dopravilo z Melbourne do Perthu, tedy hlavního města Západní Austrálie, kde jsme měli zamluvené auto v autopůjčovně. Asi bych měla dodat, že to byla jediná věc, kterou jsme měli domluvenu předem. Protože člověk nikdy neví, kde ten který den skončí, zásadně si při našich cestách ubytování nerezervujeme předem! Naštěstí v Perthu to s motely a hotely není ani před svátky tak zlé – cestovali jsme v období Velikonoc, takže jsme našli slušný motel poměrně brzy. V dalších dnech jsme se v tomto směru párkrát "zapotili", ale k tomu se ještě dostanu.

Perth nás hned na první pohled okouzlil a já dodnes říkám, že je jediným místem v Austrálii, které bych byla ochotna vyměnit za Melbourne. Díky klimatu, které je v mnohém přijatelnější než u nás v Melbourne (přivítalo nás asi 26 stupňů C, což nám v pokročilém podzimu okamžitě zvedlo náladu), díky krásným plážím kolem Perthu, ale především díky atmosféře celého města.

POZVĚTE SVÉ PŘÁTELE A UŽIJTE SI BÁJEČNÉ CHVÍLE PŘI ZKOUŠENÍ A PŘÍPADNĚ I KOUPI PŘEKRÁSNÝCH ŠPERKŮ

Společnost ***Fifth Avenue*** pro vás připraví prezentaci klenotů ve vašem domě. Na vás je jen pozvat své přátele na prima odpoledne či večer. Zástupce ***Fifth Avenue*** pro vás i vaše přátele přijde představit šperky...
- od dětských náušnic až po Swarovski náhrdelníky, ze kterých se tají dech. Udělejte radost svým přátelům, ale i sobě. Za uspořádání takové party na vás totiž čeká: - krásný dárek od společnosti ***Fifth Avenue***,
- 50% sleva na všechny šperky, - hostess credit při rezervaci dalších party.
Společnost ***Fifth Avenue*** je známa svou kvalitou (dává svým zákazníkům 6 měsíců záruky) a především krásným vzhledem nabízených šperků. Podívat se můžete na www.5thAvenue.com.au
Budete-li mít zájem o více informací, volejte 03-8361 6903 či 0410 262812.
Tato nabídka platí prozatím pro Melbourne a Sydney.

přijde ten nejštědřejší den krajky vlípne mráz do oken
pak rozžhnou se světla v mých očích i v tvých

Pokud si budete chtít Perth prohlédnout důkladněji, doporučuji nejdřív vyjet na kopec s rozsáhlým parkem nazvaným King Park. Uprostřed zeleně, kam si lidé vyjíždí dělat pikniky nebo se jen pokochat výhledem, se vám nabídne úžasný výhled na záliv, řeku (Swan River) plnou lodí a obrovský most přes ni vedoucí. Celé město jakoby do celé scenérie báječně zapadá.

Nadšení pro město Perth nás neopusilo ani druhý den ráno, kdy jsme se vydali do jeho centra na krátkou procházku se snídaní. Úmyslně jsme zamířili přes další z mnoha parků do nejpopulárnějšího nákupního a "starého" středu s uličkami, mezi něž patří např. King Street či London Court, který nás svým stylem naprosto uchvátil a rozhodně by ho žádný z turistů neměl při návštěvě Perthu minout. Mezi zajímavostmi města se také uvádí Casino, které je mimochodem velkou atrakcí každého australského města. Zajímavostí, kterou průvodci také velice často zmiňují, je věznice v přístavní části Perthu – ve Freemantlu. Osobně mě tato část neokouzlila natolik, abych ji sama doporučovala, ale nutno dodat, že stát na místě, kde před mnoha lety přistávali první přistěhovalci v Austrálii, je poměrně zajímavý pocit.

Pokud mám dodat ještě poslední poznámku o hlavním městě Západní Austrálie, bude to asi toto: Jako 4. největší město Austrálie si Perth drží status velkoměsta, ovšem zdá se být pro život přijatelnější než uspěchaná Sydney nedo dokonce Melbourne. Jeho mínusem je jeho izolovanost na západním pobřeží, takže turisté dávají přednost východu, kde mají možnost navštívit nejen Sydney a Melbourne, ale i Canberru, Brisbane či Cairns.

Ale abych nezapomněla na další bod naší cesty. Po Freemantlu jsme se vydali, jak jsem se již zmínila v úvodu, na jih od Perthu. Předem musím říci, že pokud jste omezeni časem jako my, dejte rozhodně přednost severu. V případě, že máte času na rozdávání, rozhodně si nenechte ujít 300 km vzdálenou Margaret River a okolní vinařský kraj s ochutnávkami vín. Dalším zajímavým bodem je bezesporu i jedno z nejstarších měst Austrálie – Albany, vzdálené od Perthu více než 400 km.

Z pohledu člověka, který má možnost porovnat sever a jih - vzhledem k množství atrakcí severu bych vždy upřednostnila právě severní cestu od Perthu. Na tu jsme se vydali třetí den našeho pobytu a ani v nejmenším jsme nelitovali. Poučeni taxikářem, který nás prvního dne vezl z letiště k autopůjčovně, jsme se chtěli co nejvíce vyhýbat cestování v noci. Protože, jak pravil, není nic horšího, než když do rychle jedoucího vozu narazí světlem omráčený klokan. A tak jsme vyrazili na další cestu raději hned za svítání.

Nevydali jsme se hned na hlavní silnici, ale na průvodcem doporučenou cestu vedoucí vinařskou oblastí. Rozhodně asi stojí za zastavení, ale zmlsáni skutečně rozsáhlými vinicemi v Jižní Austrálii, jsme touto částí pouze projeli a kochali se zelení, kterou po chvíli vystřídala krajina víceméně s křovisky a občasným stromem. První zastávkou třetího dne naší dovolené byl pro nás Národní park Nambung – vzdálený od Perthu asi 290 km. Jeho součástí je celkem oblíbené rybářské městečko Cervantes, ale především populární oblast nazvaná

foto - gabriela pavesková

The Pinnacles, ke které vede asi třicetikilometrová prašná silnice. Překonání této cesty stojí za to, neboť na jejím konci na vás čeká něco jako poušť, z níž rostou vápencové útvary, které vám navodí pocit, že jste se právě ocitli úplně na jiné planetě. Rozsáhlou planinou se můžete procházet, ale i popojíždět po vyznačených stezkách autem. Byli jsme z Pinnacles skutečně nadšení – my s manželem z překrásné a zvláštní krajiny a Daník z toho množství písků a kamenů kolem. Skákal a lezl po nich, hrál si s pískem... no, skutečný ráj pro nás pro všechny.

Další zajímavostí, kterou návštěvníkům nabízí okolí městečka Cervantes, je jezero Thetis, kolem kterého leží zvláštní útvary (připodomním-li to, něco jako velké barevné kameny) nazývané stromatolites. Díky nim se máte možnost přenést až o 250 miliónů let, neboť tak dlouho v těchto místech přežily.

Ale zpátky do auta, neboť měst, v nichž se dá přenocovat, není na pobřeží Západní Austrálie mnoho a kvůli našemu synkovi jsme rozhodně nehodlali spát v autě. Ten den jsme dojeli do města Geraldton (423 km vzdáleného od Perthu, pokud ovšem neprojezdíte jako my dalších 200 km nejrůznějšími zajížďkami), kde si na své přijdou hlavně rybáři a v jarním období milovníci květin. My jsme toto město po večerní procházce centrem a kolem oceánu shledali (i přes jeho průmyslovou část) velice půvabným a hodným doporučení.

Ani čtvrtého dne nás počasí nezklamalo, takže nás kromě hukotu blízkého oceánu probudilo i nebe

bez mraků. To jsme ovšem netušili, že by nám nějaký ten mráček v následující cestě celkem pomohl.

Z Geraldtonu jsme vyrazili směrem ke Kalbarri, které je středem stejnojmenného národního parku. Každému turistovi, kterému se do rukou dostane průvodce tímto krajem, je jasné, že jeden den na prohlídku místních krás naprosto nestačí. Pokud máte, jako my, k dispozici pouze několik hodin a chcete vidět to nejpopulárnější, rozhodně začněte se skalnatým pobřežím a několika vyhlídkami. Ty vám nabídnou pohledy na oceán a skalní útvary, na něž se nedá zapomenout. Z mnoha vyhlídek je poté možné sestoupit (částečně po schodech, částečně přírodní cestou) do zátok, což jsme také využili. Přestože se s dvouletým "cvrčkem" a v neuvěřitelném vedru neleze po kamenitém kopci zrovna nejlépe, výsledek náročné výpravy stál za to. Škoda jen, že se Daník bál obrovských vln natolik, že nám namísto malého osvěžení utíkal od vody zpět do kopců.

Po náročných pobřežních výpravách jsme se v rekreačním středisku Kalbarri osvěžili zmrzlinou a nápoji, vykoupali se v místní zátoce a vydali se za dalším poznáváním místních přírodních atrakcí – tentokrát asi 20 km směrem do vnitrozemí.

Zde jsme podnikli ve 38 stupních C celkem 3 menší túry, které by neměl minout žádný z návštěvníků Kalbarri National Park. Ten den již poněkolikáté promazáni ochranným krémem a za doprovodu hejna neodbytných australských much jsme se vždy doplahočili k místům, která se jen těžko popisují.

Snad Vám něco málo napoví fotografie, která ale jen stěží vystihne magickou atmosféru řeky Murchisou a jejího okolí.

Naprosto zničeni vedrem i chůzí, jsme se vydali na další, téměř 400 km dlouhou jízdu – do nejzápadnějšího výběžku Austrálie. Tam leží rekreační městečko (vlastně jen jeden rozsáhlý kemp) Monkey Mia se spoustou turistických lákadel. Přestože právě začínaly Velikonoce a my neměli v jednom z nejpopulárnějších míst Západní Austrálie zajištěno ubytování, nemohli jsme je minout. A to i přesto, že další možnost ubytování byla vzdálena dalších 350 km.

Ale o Monkey Mia, delfínech a perlách zase příště.

Kobylí závody, které zastavují čas

Ivan Kolařík

Austrálie je parádní země. Na každém kroku vám servíruje neustálé vzrušení; jako například když si musíte s třeštihlavem pinzetkou vytahovat z nepřístupných míst jedovatá klíštata, neustále se ohánět po komárech, kteří, když vás hryznou, tak jste nadosmrti nemocní a chodíte jako Zombi, když vám komínem do bytu vnikne possum a z útulného, čistoučkého příbytku vám udělá kůlničku na dříví nebo když strachy nevlezete za parného dne se zchladit do mořských vln, protože by si na vás pochutnal buďto žralok nebo macatý krokodýl, a když byste měli výjimečnou smůlu, tak vás žahne medúza a proti tomu je sežrání žralokem či krokoušem procházkou po růžové zahradě.
A to nemluvím o hadech, pavoucích a desítkách jiných příšer, které dělají Australii unikátní zemí, kterou miluji a na kterou nedám dopustit. Člověk je neustále ve střehu, musí se soustředit na to, aby ho něco nesežralo nebo aby ho nesežehlo žhavé slunce a nedostal rakovinu kůže. To všechno má však blahodárný vliv na duševní zdraví, protože opatrná chůze bušem nebo skotačení ve vlnách je zrovna tak dobré na koncentraci jako luštění křížovky nebo sudoku, což nám doporučují lékaři, abychom předešli hroznému měknutí mozkové kůry a senilitě. Nicméně Austrálii mám rád ještě z úplně jiného důvodu. Máme zde totiž tolik státních svátků, že se nedají spočítat na všech prstech. To, že dodnes oslavujeme tím, že místo práce jdeme do hospody osmihodinový pracovní den nebo královniny narozeniny je mi sympatické. To, že se celý národ zastaví kvůli dostihům, je nejenom nadmíru sympatické, ale i neuvěřitelné. Ano, nepřeháním. Austrálie se zastaví kvůli kobylám, které se předhánějí na dostihové dráze!

Slavný Melbourne Cup, který se běží první úterý v listopadu, rok co rok uvede milony Australanů do stavu šílenství. Nejméně měsíc před dostihy se k naší velké lítosti v masových sdělovacích prostředcích nedovíme nic o pikantních aférách slavných hvězd či ukrutných vraždách, válkách a přírodních katostrofách, protože tyto informace jsou nahrazeny články o koních, dostihových výsledcích i v nejzapadlejších místech Austrálie, dohadech o tom, který kůň má právě dobrou formu, který má šanci si ve stáji zlomit nohu, přečtete si stovky článků a zhlédnete hodiny televizních rozhovorů s miniaturními, nezdravě vyzáblými, fistulkou mluvícími žokeji, vyslechnete dlouhodobé předpovědi počasí a hlava se vám zatočí nad módními výstřelky, které na sebe s radostí navléknou ženy v den dostihu. Móda totiž dostihům dominuje. Příslušnice všech věkových skupin vymění ušmudlané džínsy za úžasně krásné a strašně drahé šaty, které nám, gentlemanům,

Australská Jennifer Hawkins - Miss Universe´04

dávají možnost nahlédnout do nedozírných údolíček a údolí, protože dámy se svými přednostmi velice rády pochlubí davům. Vůbec nejdůležitějším módním doplňkem jsou však bezesporu klobouky. Zatímco pánové v tomto případě nemají moc nárok, protože cylindr je cylindr ať se třeba stavíte na hlavu, dámské klobouky vynikají neuvěřitelnou nápaditostí, hýří barvami, bizarními tvary a elegantními péry z exotického ptactva. Kromě krásných žen a potem se blyštících koní jsou středem pozornosti také jejich úspěšní majitelé a chovatelé. To jsou samozřejmě velice zámožní lidé, protože takový hřebec z dobré rodiny může přijít, sakum-prdum, nejméně na tři sta miliónů dolarů. To se však majiteli během koňského života několikanásobně vrátí, hlavně když se hřebec k tomu má, protože za každé připuštění se počítá nejméně dvě stě tisíc dolarů. Nějaký chytrý novinář vypočítal, že v průměru se nadržený hřebec vrhne sedmdesátkrát za rok na kobylu, kterou mu podstrčí jiní fikaní chovatelé, snažící se rovněž obohatit. Ti nejúspěšnější se těší mnohem větší slávě (a výdělků) než ministerský předseda, majitel kabaretu nebo věhlasný neurolog. Podaří-li se jejich koni závod vyhrát, okamžitě se stanou národními hrdiny.

Dostihové závodiště v melbournském předměstí Flemington je na slávu náležitě připraveno. Vévodí mu pečlivě zastřihnuté trávníky a nedozírné záhony rozkvetlých růží. Již od brzkého rána se plní tisíci nedočkavých milovníků dostihů, kteří alespoň na den zapomenou na světovou ekonomickou krizi a místo obav, budou-li mít ještě příští den zaměstnání, do detailů probírají, zdali je dobré koně v závěrečné fázi závodu razantně řezat bičíkem nebo jestli je to týrání zvířat.

Během dne šampaňské teče proudem, lidé utrácí těžce našetřené bankovky na sázky a všeobecně mají radost ze života, kterou jim pokazí jenom to, když začnou padat kroupy, jejich kůň je pro indispozici ze závodu vyřazen nebo doběhne poslední. Chování příznivců dostihů začne pozvolna upadat, poloopilé a posléze zcela opilé dámy se začnou chovat nepřístojně, nejapně se hihňají do televizních kamer, plácají nesmysly, sundavají si z nohou střevíčky a když to s konzumací rychlých špuntů doopravdy přeženou, za potlesku gentlemanů, kteří si pod cylindry stírají pot, začnou ty odvážnější odhazovat dokonce i halenky. Chování dam, kterým se podaří na dostizích vyhrát, se vymyká jakékoliv důstojnosti. Ztrácejí totiž dekorum, nadšením poskakují, tančí jako derviši, objímají a pusinkují kohokoliv kdo se naskytne poblíže, nadšeně líbají lístek se jménem koně, který vyhrál, piští, ječí a skoro omdlévají. Když je nepříznivé počasí, což je bohužel v Melbourne často, tyto ženy padají do kaluží, ze kterých je pak gentlemani celé od bláta vytahují. Když výherkyně zjistí, že mají pádem zruinované drahé šaty, radost nahradí pláč a tyto smutné postavy se klopýtaje přesunují do svých naleštěných bavoráků a mercedesek a takto pro ně končí slavný a po celý rok očekávaný závod.

U mužů je chování ještě horší, protože míchají šampaňské s pivem. Netrvá dlouho a z krásně oblečených gentlemanů se stanou obhrouble se pochechtávající, ženy po zadečcích poplácavající, škytající a říhající zvířata. Těch, kteří z přemíry alkoholu začnou potupně vrhnout, se ujímají pořadatelé a později policejní úředníci. Zatýkají gentlemany, kteří si ulevují na kola Rolls Royců nebo to s obtěžováním dam příliš přehánějí.

Chování naší “Young at Heart” malé skupinky kamarádů během oslav Melbourne Cup je v příkrém kontrastu s chováním lidí na dostizích a ukazuje, že jsme se narodili v kulturně vyspělé zemi. Ano, zrovna tak jako valná většina národa i my náležitě oslavujeme kobylí závody. Nejdeme sice hromadně na závodiště, nýbrž důstojně oblečeni do nejlepšího - ženy v kulantních, většinou po domácku uštupovaných kloboucích, muži v šatech s barevně ladícími kravatami a pokrývkami hlav, Melbourne Cup tradičně oslavujeme v soukromém pohodlí. Hostitelka připraví pokroutky, hostitel udělá vynikající barbeque, servíruje se šampaňské, které dámy obezřetně usrkují, zatímco my staříci sveřepě pijeme pivo, které později nahradíme kořalkou. V našich letech děkujeme bohu, že se ženy nikdy neopijí a neservávají ze sebe blůzičky!

Každý si z klobouku vytáhne číslo koně a najedeni, v pohodě se uvelebíme před velkou obrazovkou, na které napínavý závod prožíváme se zbytkem národa. Je vynikající nálada, která vyvrcholí rozdáváním cen. Cenu dostane každý bez ohledu jestli kůň závod ještě dlouho po jeho konci dobíhá. Tu jsou to hašlerky, tu české cédečko, kalendář s Prahou, česká knížka, ale i třeba šálek na kafe ve tvaru dámského prsu, který jsem samozřejmě vyhrál z nějakého důvodu já a který mi žena Máňa nenechá vystavit na sekretáři, kde si myslím, že by měl být. Že mě nedovolí z prsu pít, nemusím snad ani zdůrazňovat.

Po závodech, hlavně aby se zamezilo politickým diskuzím, které mohou lehce narušit dobrou pohodu, promítá hostitelka filmové záznamy z předešlých dostihů. A my se nestačíme divit, jak jsme před dvaceti lety, kdy jsme začali Melbourne Cup oslavovat, byli mladí a přitažliví a nyní jsme pouze přitažliví. S tím však už nic neuděláme. Vrásek a tuku bude stále přibývat a já jenom pevně doufám, že si na mnoho dalších Melbourne Cupů zachováme smysl pro humor a koně nám budou vyhrávat...

GENERACE Y

ZVLÁŠTNÍ DVOJČÍSLÍ 2009/10

31

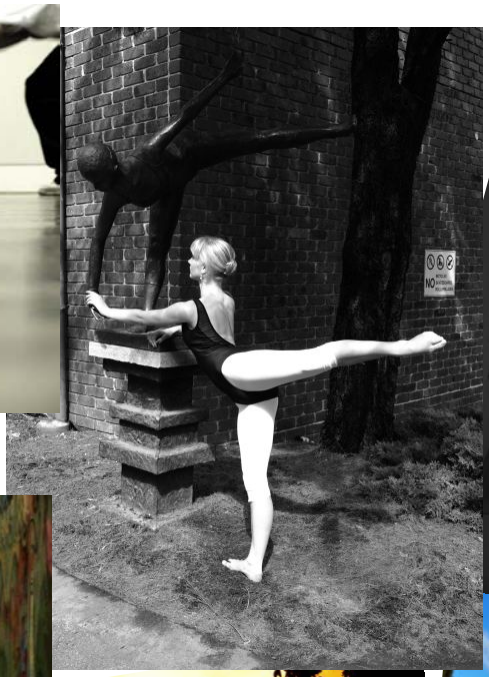

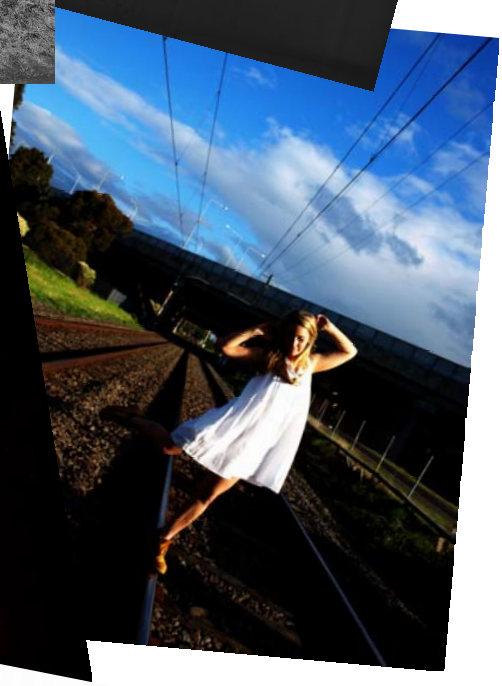

foto - tara semenov

Jednání první, scéna první. Vejde – kdo? Řekne – co?

Ante Schott

Jak jsem se už v cyklu svých vzpomínek na těchto stránkách zmínil, dal jsem z podnětu člena redakce „Hlasu domova" a autora nostalgické básně „Praha hraje prim" dohromady večer pod stejným jménem. Autor Michl-Junius ji přednesl, ale co následovalo byl pohled na Prahu z mnoha jiných, zdaleka méně nostalgických úhlů. Na to jsme byli v exilu (po osmačtyřicátém roce) ještě příliš krátce. Krátké, humorné skeče od Botiče, z rampy muzea, hřiště Sparty i od Prašné brány měly pochopitelně mnohem větší ohlas. Obsazení rolí nadšenými amatéry nebyl problém a publicita v „Hlasu domova" způsobila, že jsme to čtyřikrát opakovali. Nadšený kádr ochotníků věkově kolem dvacítky pokračoval ve schůzkách o víkendech v našem „dřeváku" v East Hawthorn s nadějí na pořádání večerů dalších. Ta náhodná skupina študáckých recesistů vybrána mnou a Michlem z návštěvníků redakce „Hlasu domova" si brzy vybrala jméno „Ezop" (Elita zastánců organizované paniky), pod kterým jsme po šest příštích let pořádali několikrát za rok naše populární ezopácké satirické večery.

Naděje na brzký návrat domů ale pomalu pomíjely a současně se začínající krajanskou integrací v nové vlasti začaly nevyhnutelně odpadat i návštěvy dříve tak hojně frekventovaných a oblíbených ezopských večerů. V roce 1958 jsme se rozhodli skončit. Dost možná proto, že to bylo po konci jedenáctileté éry idolů mého mládí Voskovce a Wericha, navrhl jsem dát poslednímu ezopskému vystoupení formu vzpomínkového večera na V+W. Můj návrh byl přijat – přestože až na mne a muzikanta doktora „Vořecha" je nikdo jiný z Ezopáků na jevišti neviděl. Ale všichni věděli o jejich satirické, antihitlerovské aktivitě a obdivovali Dada humor jejich písniček. Na mně

a na Michlovi bylo pásmo připravit. Michl, který byl mým nápadem nadšen, se nabídl, že si na pár týdnů vypůjčí čtyři velké svazky všech her V+W, že je pročte a vybere nejvhodnější ukázky. Že jsem tím jeho návrhem byl pro změnu nadšen já, to asi nemusím dodávat. Četl a četl, a pak psal a psal, ve dne, v noci, víc než měsíc, než se triumfálně u nás znovu objevil a podal mi desetistránkový průklep svého skriptu toho V+W večera, který mám dnes stářím skoro nečitelný před sebou.

Michl vypadal sice dost vyčerpaně, ale pár skleniček kvalitního klaretu to rychle spravilo. „Projít všemi jejich hrami od té Dada westpoketky až po toho Posledního kata a blázna bylo sice vyčerpávající, ale zpočátku to byla legrace pro legraci a bylo to zábavné", začal slibně Michl, „ale příchod Hitlera na scénu jako kancléře začal z jejich her dělat agitky, které české obecenstvo zřejmě nadšeně přijímalo, nicméně číst to dnes byla pro mne nuda. Jejich pomalý přechod z nevinných legrácek, kde si za terč humoru vybírají historické postavy až po politické agitky jsem shrnul do pěti bodů a podepřel to výňatky z her. A aby ten V+W večer nebyl naplněn monotónními citáty, napadlo mne dát tomu formu soudního porotního řízení, kde by se z obecenstva stali porotci a ze vstupenek logicky „porotenky".

„Abych tomu soudnímu řízení ulomil hrot vážnosti, vše jsem napsal stylem archaicko-legální hantýrky. Pět bodů obžaloby je viní, že 1/ ve svých hrách slavnou českou historii všelijak překrucovali a tím v posměch uváděli, 2/ jména historicky proslavených osobností si beztrestně vypůjčovali, všelijak je pitvořili a tím v posměch jejich reputaci uváděli, 3/ frivolní verbální ekvilibristikou jazyk český všelijak překrucujíce tento prznili, 4/ ač oba zámožného původu jsouce, ve svých hrách se za proletářské podvýživy vydávali a 5/ sympatie s pracující třídou představujíce, dojem z příslušenství ke krajní levici neodvratně budili."

GOLDEN PRAGUE EVENTS s.r.o.

Golden Prague Events, s.r.o. - DMC agentura (Destination Management Company) založená v roce 1990 Gabrielou Rothovou vám nabízí „full service" při plánování a organizaci různých firemních akcí, které se konají v Praze a České republice.
Vypracujeme nabídku pro vaši konferenci, školení, prezentaci nových produktů, incentivní cesty pro vaše zaměstnance nebo vaši rodinnou oslavu.

Golden Prague Events, s.r.o.
Vlašská 12/356, CZ-118 00 Praha 1 - Malá Strana
Tel.: +420 736 536 028, Fax: +420 226 013 153
E-mail: info@golden-prague.cz, www: www.golden-prague.cz

Michl dočetl tu svoji obžalobu, dopil sklenku a dodal, „teprve ten bod pátý je vážným obviněním a podle mne krajanská porota by měla rozhodnout o jejich vině či nevině."

Bylo navrženo, že na lavici obžalovaných usedne jako Werich právě oblý Michl a já budu představovat svého idola Voskovce. Dnes ovšem nemohu pochopit, že jsem tehdy, v roce 1958, neprosadil vynechání z obžaloby právě bodu 5, kde jsou V+W nařčeni ze salónního komunismu.

Zamluvil jsem pro ten večer velký sál s jevištěm pro dvě stě diváků na sobotu 2. srpna 1958 v dnes už dávno neexistující Kelvin Hall v centru města. „Hlas domova" začal brzy s propagací a s prodejí vstupenek – porotenek. Mé i Michlovy obavy najde-li se ještě dost krajanů k zaplnění sálu byly zbytečné. Dvacet let po skončení jejich populární éry byli V+W stále ještě neselhávajícím magnetem. Sál byl nabit, návštěvníci se zřejmě výborně bavili a aplaus nepřestával. Ty jejich a Ježkovy vtipné a melodické písničky zpívaly s Vořechem desítky nejen starších, ale i mladých krajanů. Pro slovní potyčky žalobce a obhájce vybral Michl skvělé pasáže, stejně tak pro sebe a pro mne ony neodolatelné Dada předscénové dialogy. Večer se prodloužil do jedenácté a tak předseda soudu (myslím, že to byl Hubálek) zastavil soudní řízení a začal vyvolávat porotce s tím, že žalobce a obhájce budou mít právo „veta". První tři – známí jako fandové V+W byli žalobcem postupně zavrženi. Stejný osud čekal na tři další, kteří se holedbali, že z příkazu fašistické strany generála Gajdy organizovali rušení, ba i fyzické násilí během představení a urychlili zavření divadla. Ty odmítl pochopitelně obhájce. Blížila se už půlnoc, když soudce oznámil „dočasné" odložení výběru poroty na „příště", k čemuž zatím ještě nedošlo. Večer se vyvedl ke spokojenosti diváků i Ezopa.

Že se osobně za dva roky potkám a seznámím s Jiřím Voskovcem, to jsem tehdy, když jsem ho symbolicky personifikoval, netušil. Když jsem se po Olympiádě v Římě zastavil na pár dní v New Yorku a zahlédl v novinách, že hraje hlavní roli v židovské komedii na Broadwayi, týž večer po představení jsem zaklepal na dveře jeho šatny. Přivítal radostně mou češtinu i mne a pozval na kafe a povídání do jeho nedalekého apartmánu na příští odpoledne. Z jednoho byla tři, během kterých se mi svěřoval se svými osudy a problémy od úniku před spáry Hitlera v roce 1938 do USA, začínající herecké kariéry za války na Broadwayi až po krátký návrat do Prahy po válce.

„Snad celý měsíc jsme se s Janem scházeli v jeho bytě na Kampě, dali papír do psacího stroje a střídali se s naťukáním: Jednání první, scéna první. Vejde – kdo? Řekne – co? A po tom měsíci jsme si řekli: Víš co? Necháme toho. Škoda papíru."

Jeho druhý vstup do Spojených států nebyl zdaleka tak hladký a snadný. Téměř rok si na povolení vstupu do USA musel počkat na Long Island vinou jakéhosi anonymního nařčení ze sympatií s levicovou ideologií. „Teď už delší dobu začínám dostávat větší role ve filmu a dokonce hlavní roli na jevišti, jak dokazuje ta poslední." Janovo rozhodnutí zůstat doma prý respektuje – „každý podle svého gusta", jak mi z francouzštiny zbytečně přeložil známé pořekadlo. A pak se o mé osudy doma i v Austrálii zajímal i on. Podstatně zkrácené podání mých vlastních osudů jsem zakončil zmínkou o aktivitě Ezopa v Melbourne a neodolal jsem se mu zmínit, že před necelými dvěma roky jsme uspořádali vzpomínkový večer na éru V+W.

„Tak vy a s vámi tolik dalších krajanů si po dvaceti letech na nás V+W stále ještě vzpomínáte?" řekl skoro dojatě. V duchu jsem děkoval osudu, že se neptal na podrobnosti toho večera. Jak bych mu mohl říci, že krajanská porota měla posoudit a rozhodnout, zda jejich antihitlerovská odvážná aktivita byla inspirována národním vlastenectvím nebo spíš prokomunistickou ideologií? A že přítel Michl, symbolicky personifikující Wericha a já jeho, jsme seděli na lavici obžalovaných?! Ještě dnes mám špatné svědomí.

Centrum Melbourne dnes - foto tara semenov

PETER NAGY V AUSTRÁLII

Barbara Semenov

Na rozhledně nejvyšší budovy jižní polokoule – Melbourne Eureka

Melodie jako úsměv, chytré texty a přednes nabitý osobitým šarmem – není divu, že krajané v Austrálii hodnotili koncert Petra Nagye jako jeden z nejpohodovějších, co zde kdy zažili.

Podílela jsem se opět na realizaci melbournské části turné, které v říjnu zorganizoval v Austrálii jako obvykle sydneyský impresário Petr Vítek. Na rozdíl od zpěváků Karla Gotta, Heleny Vondráčkové, Marty Kubišové a skupiny Olympic, které jsme prezentovali českým a slovenským divákům žijícím v Austrálii v uplynulých deseti letech, není slovenský zpěvák Peter Nagy až tak znám v bývalém exilu vzhledem k tomu, že počátky jeho umělecké dráhy datují od roku 1983. Přesto byl melbournský koncert vyprodán. Třetí, nejmladší emigrační vlna zaplnila sál Národního domu do posledního místečka. Mezi diváky se však našli i „osmašedesátníci" ba dokonce i „osmačtyřicátníci". Za úctyhodnou návštěvností stála zejména báječná slovenská komunita, která přišla podpořit svého úspěšného zpěváka. Peter Nagy je ovšem zpěvákem vpravdě „česko - slovenským". V roce 1985 se mu podařilo dokonce něco co málokomu, uzmout Zlatého slavíka neporazitelnému Karlu Gottovi. Se svojí skupinou Indigo nahrál za pětadvacet let svého působení 19 alb, mnohé jeho písně se staly nejprodávanějšími tituly na hudebním trhu.

Na australských koncertech zazněla celá řada zpěvákových velkých hitů, publikum se nadšeně přidávalo, znalo nazpaměť texty, které se liší od jednoduchého popu svojí vtipností i hloubkou. Divácké spektrum bylo skutečně široké – od šestiletých dětí až k jednadevadesátiletému pamětníkovi živých vystoupení Voskovce a Wericha, který ocenil bavičské schopnosti pro něj do této chvíle neznámého Petra Nagye.

Nagy patří k velmi malé skupině těch fenoménů, kteří nejen že utáhnou dvouhodinový recitál sami, zpívají, doprovází se na kytaru, baví publikum svými postřehy a vtípky, ale také své písně sami složili

Český kalendář 2010

Již po patnácté jsme připravili publikaci, která chce potěšit, ale i připomenout některé význačné osobnosti naší historie a kultury či události, na které by se nemělo zapomenout. Kromě článků, o kterých by se dalo říci, že jsou poučné, přinášíme v kalendáři jako obvykle i články oddechové. Povídky, básničky, písničky, křížovky, obrázky a fotografie a praktické - recepty.

Doufáme, že se Vám i letošní kalendář bude líbit jako ty předešlé a předem Vám velice děkujeme, když o něm dáte vědět i svým přátelům a známým.

*Český kalendář 2010 má 176 čb stran + barevnou obálku. Jeho cena je v ČR 129 Kč, + event. poštovné 18 Kč, v Evropě (i s poštovným 10 Eur, v zámoří 15 US i s poštovným). Není běžně k dostání v knihkupectvích. Je třeba si jej objednat na adrese: Český kalendář, Sokolovská 179, 190 00 Praha 9, e-mailem: **strizovska@seznam.cz**, nebo zakoupit osobně v naší redakci v Klementinu (po telefonické dohodě - dopoledne: **266 311 241**, odpoledne: **222 221 344**, nebo mobil: **739 091 057**).*

www.cesky-dialog.net

ZAJÍMAVOSTI | HISTORIE | RECEPTY | PÍSNIČKY | KŘÍŽOVKY

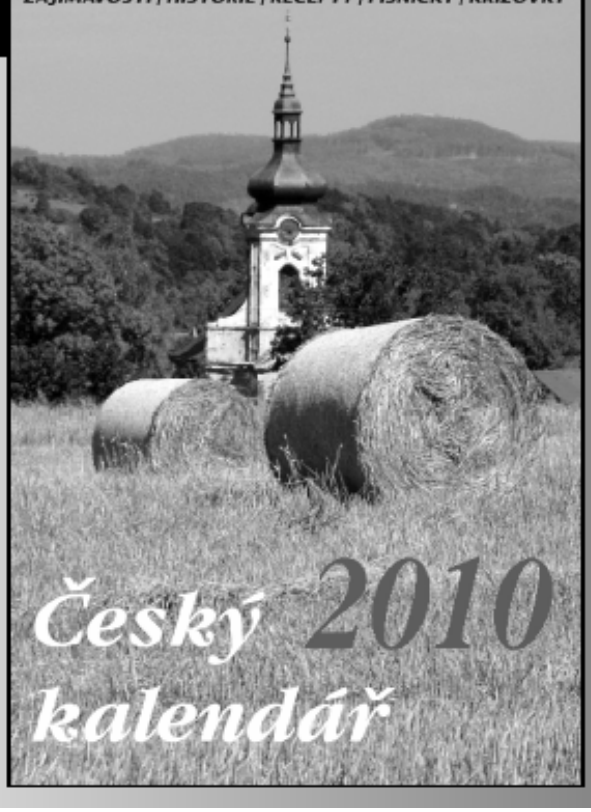

a otextovali. To je vskutku vzácná rarita, kterou se může vykázat jen pár talentovaných hudebníků, ať již českých, slovenských či světových. Přitom písně tohoto skladatele a textaře rozhodně nejsou „na jedno brdo". „One man show" Petra Nagye na australských pódiích bylo pozoruhodnou kombinací svižného pop rocku v podobě hitů - *Profesor Indigo, Marcel z malého mesta, Láska je tu s nami, S nohami na stole, Aj tak sme frajeri, Sme svoji, Podme sa zachrániť, So mnou nikdy nezostarneš* - až k přemýšlivým, oblíbeným - *Kristínka iba spí, Máš čo máš, Psi sa bránia útokom*... Chvályhodnou součástí zpěvákova repertoáru jsou i půvabné písničky pro děti, které se nesnižují k infantilnosti, naopak křesají v mladých dušičkách podstatné hodnoty do života.

Tomu nasvědčovala i bouřlivá reakce studentů na sydneyském koncertu, - donedávna dětí, které byly zjevně odkojené právě těmito skladbami. Snad jim jako naší nové generaci utkvěla v hlavě slova jedné z populárních dětských písniček Nagye o nejhorší lidské vlastnosti – závisti:- *Kotúľa si Hovniválik guľôčku / chrobáky ho pozorujú po očku / Netušia, že čo to má, však závidia mu strašne / Závisť krátkozraká je, to aj nebo žasne... / Zvyšok sa dočítame kdesi v dejepise / Že závisť stále hlúpa je a nikdy nemá zmysel.*

Peter Nagy je umělcem tělem a duší, je nejenom hudebníkem, ale také vynikajícím fotografem. Říká, že k dobré fotografii podobně jako k dobrému pěveckému výkonu je třeba neustálého cviku. Na procházkách australskými městy fotil vášnivě vše. Když jsem se podivovala, co stále fotí, odpovídal s úsměvem, že nálady města. Stejně rád fotí akty. O ženské kráse říká, že musí být přirozená. Jeho fotografie jsou plné poezie a představ. Těmi oplývá i jeho nové album „Labutě a Havrany", na kterém se Nagy vyznává ve stěžejní písni:- *Postavil som si rozhľadňu / z kameňov mojich rokov / je čas byť vysoko nad vecou / Ono je ťažké nezblbnúť / keď všetci idú dvesto / sfetovaní reklamou...* Jak se zdá, má Nagy inspirací pro nové melodie a duchaplné texty ještě v zásobě víc než dost.

Charismatický muž, který okouzlil krajany v Austrálii, působí mladě a zároveň vyrovnaně, - těch „kameňov" nasbíral v dubnu letošního roku právě padesát. Z „rozhľaďny" stále optimistický pohled mu dnes přejí všichni fandové od Protinožců.

PETER NAGY . MORETON ISLAND . AUSTRALIA

„Zas jsem to zavinil já", říká Petr Vítek a legendární český rocker PETR JANDA potvrzuje, že je to „Jasná zpráva":-

Zveme na VEČER S PETREM JANDOU - Přineste si hudební nástroje, texty a dobrou náladu...

- Přijďte si zahrát a zazpívat se slavným rockerem, lídrem legendární skupiny Olympic, Petrem Jandou!

Neděle 28. 2. 2010, v 19:00
v Národním domě, Melbourne
(podobné večírky v únoru i v dalších městech - info na 0414 252528)

Vstupné 25 dolarů
Lístky:- Markéta Lyell 0413 852488,
Eva Jančík 0413 499321

PŘEDPLATNÉ ČASOPISU ČECHOAUSTRALAN - $40

Šeky nebo peněžní příkazy - Money orders na účet CECHOAUSTRALAN zasílejte na adresu redakce ČECHOAUSTRALAN P. O. Box 1008, Hawksburn, VIC 3142

Můžete platit i elektronicky bankovním převodem:-
Bankovní spojení: EisBlue Holdings Pty Ltd, CECHOAUSTRALAN ACCOUNT - Account #: 813753720
National Australia Bank - BSB: 083-004, 330 Collins Street, Melbourne 3000, Australia

www.cechoaustralan.com

ČECHOAUSTRALAN

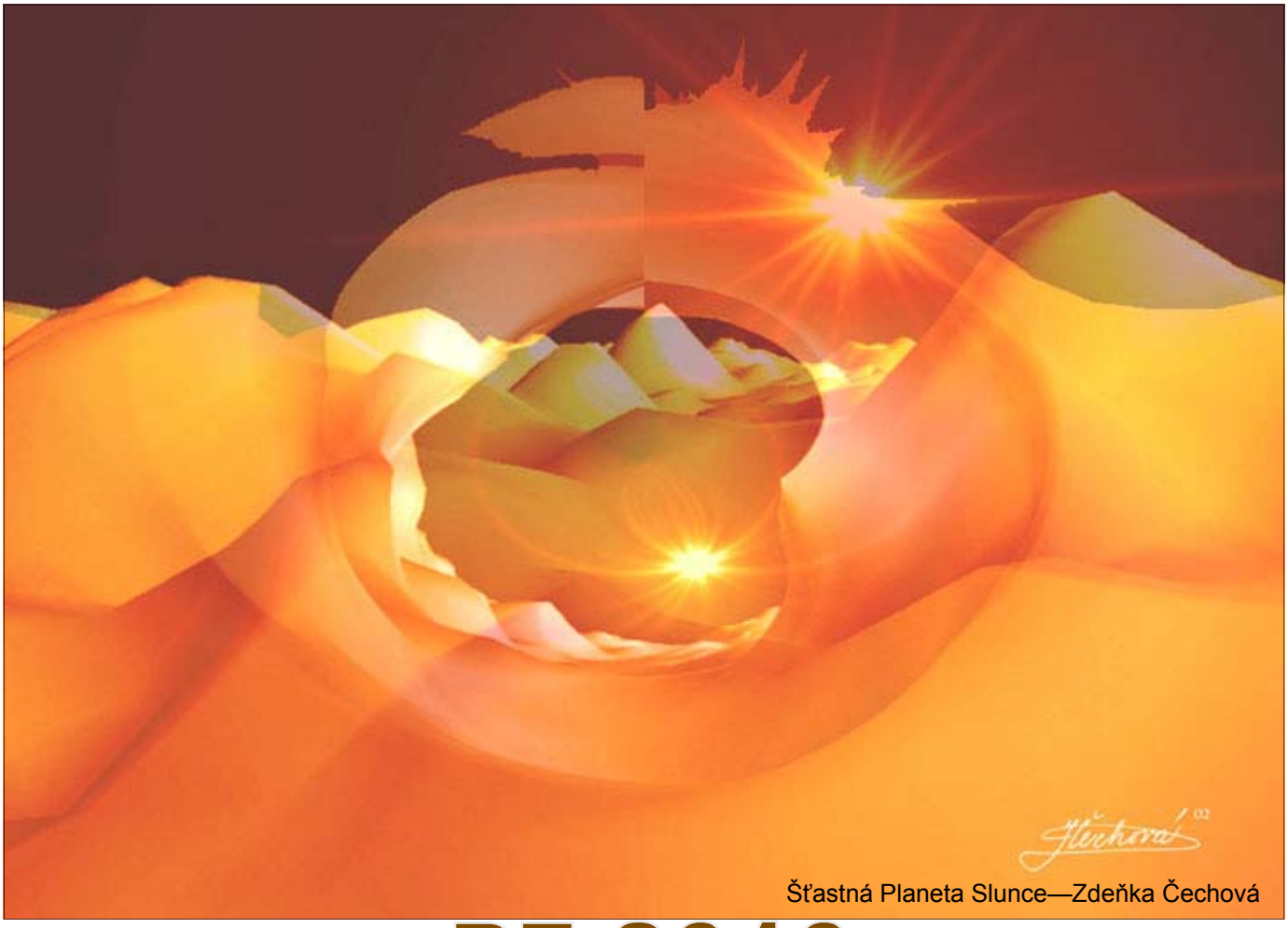

Šťastná Planeta Slunce—Zdeňka Čechová

PF 2010

Redakce ČECHOAUSTRALAN - Barbara Semenov
P.O. Box 1008, Hawksburn 3142
email adresa - bsemenov@cechoaustralan.com

ČECHOAUSTRALAN © —NEZÁVISLÝ CELOAUSTRALSKÝ KRAJANSKÝ LIST

If undelivered return to:
P. O. Box 1008
Hawksburn 3142
AUSTRALIA

Print Post Approved
PP 381712/02414

POSTAGE PAID AUSTRALIA